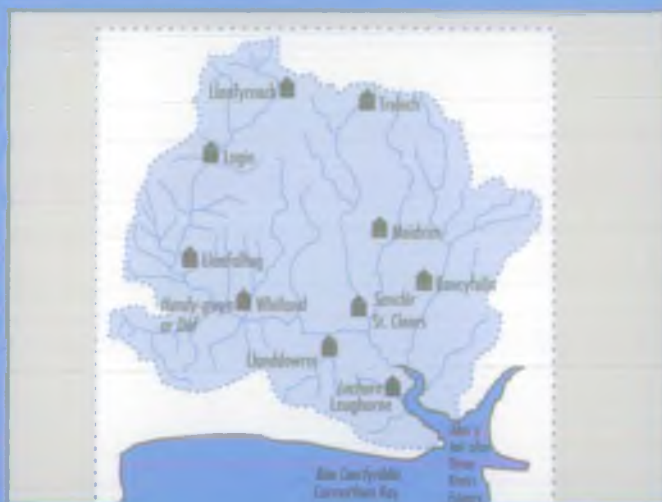

KEY DETAILS / MANYLION ALLWEDDOL

General / Cyffredinol

Area	526 km ²	Arwynebedd
Population (1991 Census)	14,300	Poblogaeth(Cyfrifiad 1991)
Population Density	27 / km ²	Dwysedd Poblogaeth

Topography / Topograffeg

Ground Levels	Max height	395 m AOD / USO	Lefelau Daeaf	Uchder Mwyaf
Sea Levels (Milford Haven)	Mean High Water Springs	4.2 m AOD / USO	Lefelau Môr (Aberdaugleddau)	Penllanw Cymedrig
	Mean Low Water Springs	-2.4 m AOD / USO		Distyll Cymedrig

Water Quality / Ansawdd Dŵr

Length of Classified River in 1992 General Quality Assessment (GQA)		Hyd yr afon a Ddosbarthwyd yn Asesiad Ansawdd Cyffredinol 1992
Class A	52.3 km	Dosbarth A
Class B	28.0 km	Dosbarth B
Class C	19.4 km	Dosbarth C
Class D	0.0 km	Dosbarth D
Class E	0.0 km	Dosbarth E
Class F	0.0 km	Dosbarth F
Taf Estuary (1990 Survey) Class A (highest class)	13.5 km (100%)	Moryd Taf (Arolwg 1990) Dosbarth A (dosbarth uchaf)

Water Resources / Adnoddau Dŵr

Annual Average Rainfall	1415 mm	Cyfartaledd Glawiad Blynnyddol
Primary Gauging Station	Taf at Clog-y-fran, Dewi Fawr at Glasfryn Ford / Taf yng Nghlog-y-fran, Dewi Fawr yn Rhyd Glasfryn	Prif Orsaf Fesur

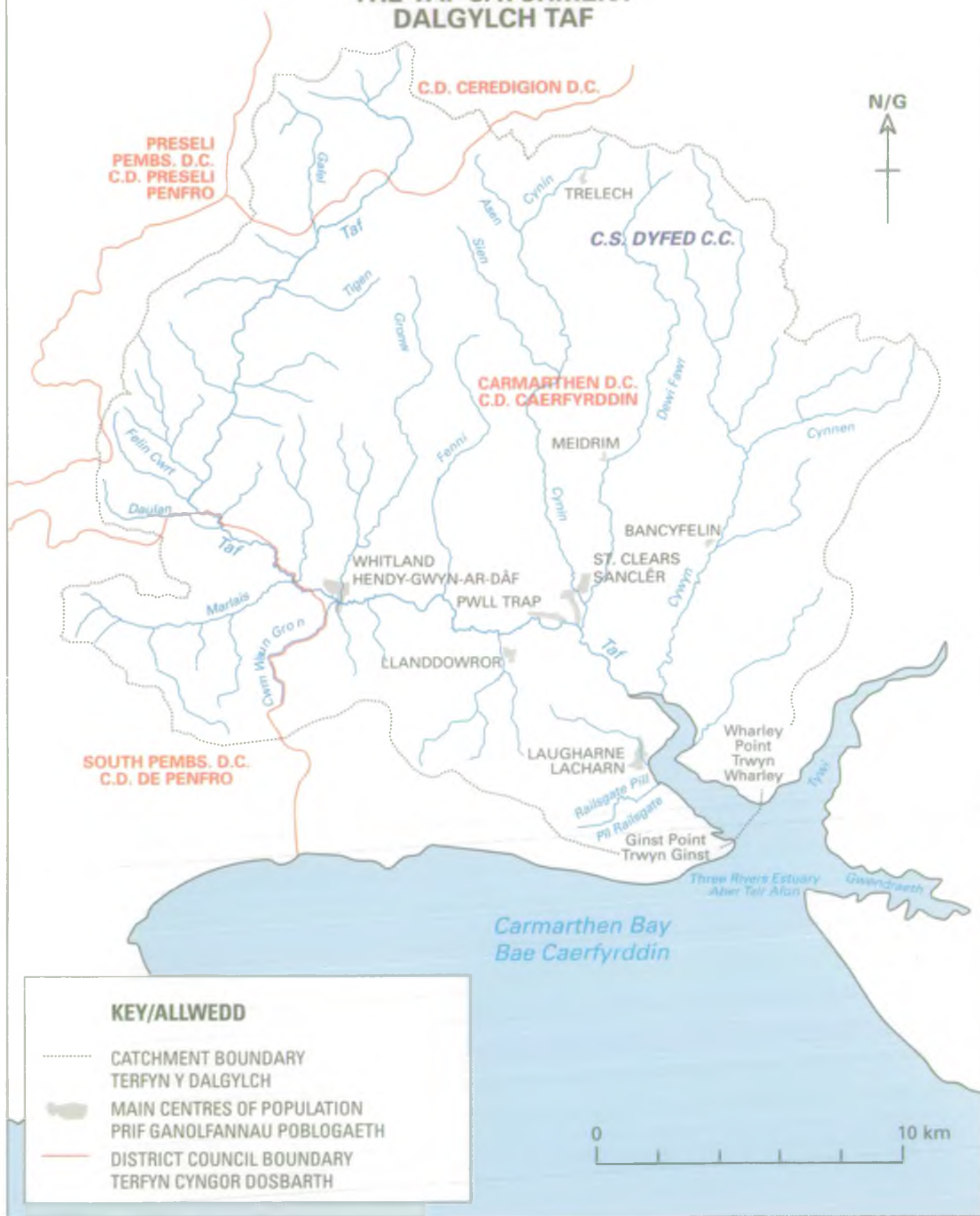
Flood Protection / Amddiffyn Rhag Llifogydd

Length of Designated Main River	152.7 km	Hyd y Brif Afon Ddynodedig
Length of River on which Flood Alleviation Schemes implemented	0.4 km	Hyd yr Afon Lle Gweithredwyd Cynlluniau Lliniaru Llifogydd
Length of River covered by a Flood Warning Scheme	40 km	Hyd yr Afon a warchodir gan Gynllun Rhybuddion Llifogydd

Fisheries / Pysgodfeydd

Average Annual Declared Catches Nets (10 Year Average 1983-1992)	Salmon / Eog	Sea trout / Siwin	Cyfartaledd Dalfeydd Datganedig Blynnyddol Rhwydi (Cyfartaledd 10 mlynedd 1983-1992)
Coracle	7	93	Cwrwgl
Wade	1	3	Rhydio
Rods (10 Year Average 1982-1991)	92	330	Gwialen (Cyfartaledd 10 mlynedd 1982-1991)

THE TAF CATCHMENT DALGYLCH TAF

THE AREA MANAGER'S VISION FOR THE TAF CATCHMENT

The Taf catchment presents a rural, agricultural landscape, and is used largely for intensive dairy farming, especially in the middle and lower reaches. St.Cleairs and Whitland are the two main towns in a catchment with a total population of only 14,300. The catchment has not been seriously impacted by development, whether residential, industrial or infrastructure, and as a result the river has not had major demands placed upon it. The river corridor supports a diverse range of flora and fauna, and the natural landscape is picturesque, especially in the middle reaches which are accessible through some delightful woodland walks.

During the life of this Plan, we wish to see significant progress in:

- **improving water quality** - farming has intensified in the catchment in the past two decades and has caused impacts on water quality, and the river's biology and fisheries. This must be addressed by a programme of targeted farm inspections, and subsequent remedial action.
- **protecting floodplains and existing property**-the extensive floodplains provide natural storage for floodwaters and some development, particularly at Whitland, St.Cleairs, Meidrim and Llanboidy, has suffered from flooding. Flood defences have been constructed at Whitland on the Taf, Cwm Waun Gron and Gronw. Further investigations are necessary to assess the possibility of providing protection to the groups of properties still at risk in the catchment. Wherever possible, new development should be directed away from floodplains, unless appropriate flood defence works are in place or alleviation works form part of the proposal.
- **developing an abstraction licensing policy** - abstraction uses must be balanced against the environmental needs of the river system, and we propose to implement an objective methodology for assessing the state of the catchment in water quantity terms. Water resources can meet the current demand for abstraction; however, a network of monitoring boreholes needs to be developed in order that groundwater levels and quality can be managed effectively.
- **protecting and improving river corridors** - the concept of "buffer zones" alongside watercourses needs to be developed, in rural and urban areas, to encourage the formation of natural river corridor habitats where waterside plants, birds and animals can thrive. This should prevent habitat degradation and provide opportunities for improvement. Awareness of the status of habitat, landscape and heritage features must be heightened through improved recording and education, together with a greater understanding of the impacts of current practises and the likely impact of any new developments or land uses.

The realisation of the NRA's vision will be achieved through a balanced management approach to all activities. We will encourage imaginative proposals to allow sustainable economic and community development to proceed whilst ensuring protection and improvement of the water environment. We will collaborate actively with all users of the catchment and all those statutory bodies that can contribute to the achievement of this vision.

DAVID WALKER
AREA MANAGER - SOUTH WEST WALES

ENVIRONMENT AGENCY

NATIONAL LIBRARY &
INFORMATION SERVICE

HEAD OFFICE

Rio House, Waterside Drive,
Aztec West, Almondsbury,
Bristol BS32 4UD

Cover Picture: Taf Estuary at Laugharne

Alan Shephard Transparency Library

ENVIRONMENT AGENCY

092007

GWELEDIGAETH Y RHEOLWR ARDAL AR GYFER DALGYLCH TAF

Tirwedd gwledig, amaethyddol sydd i ddalgylch Taf, a ddefnyddir yn bennaf ar gyfer dwysffermio gwartheg godro, yn enwedig yn y rhannau canol ac isaf. Sancler a Hendy-gwyn-ar-daf yw'r ddwy brif dref mewn dalgylch sydd a'i gyfanswm poblogaeth yn ddim ond 14,300. Nid effeithiwyd yn ddifrifol ar y dalgylch gan ddatblygiad, boed drigiannol, diwydiannol neu isadeileddol, ac o ganlyniad ni fu unrhyw alwadau mawr ar yr afon. Mae coridor yr afon yn cynnal amrywiaeth helaeth o blanhigion ac anifeiliaid gwyllt, ac mae'r tirwedd naturiol yn hardd, yn enwedig yn y rhannau canol, lle gellir mynd am dro ar hyd llwybrau hyfryd drwy'r coed.

Yn ystod oes y Cynllun hwn, hoffem weld cynnydd arwyddocaol o ran:

- **gwella ansawdd dŵr** - mae ffermio wedi dwysau yn y dalgylch yn yr ugain mlynedd diwethaf gan effeithio ar ansawdd y dŵr, ac ar fioleg a physgodfeydd yr afon. Rhaid mynd i'r afael â hyn trwy raglen o archwiliadau fferm wedi'u targedu, a gweithredu adferol ar sail y rheiny.
- **gwarchod gorlifdiroedd ac eiddo sy'n bodoli** - mae'r gorlifdiroedd helaeth yn darparu storfa naturiol i ddyfroedd gorlif ac mae peth datblygiad, yn enwedig yn Hendy-gwyn, Sancler, Meidrim a Llanboidy, wedi dioddef llifogydd. Adeiladwyd amddiffynfeydd rhag llifogydd yn Hendy-gwyn ar afonydd Taf, Cwm Waun Gron a Gronw. Mae angen ymchwiliadau pellach i asesu posibilrwydd darparu amddiffyniad i'r grwpiau o dai sy'n dal mewn perygl yn y dalgylch. Lle bynnag y bo modd, dylid cyfeirio datblygiad newydd i ffwrdd oddi wrth orlifdiroedd, oni bai fod gweithfeydd amddiffyn rhag llifogydd priodol yn eu lle neu bod gwaith lliniaru'n rhan o'r cynnig.

- **datblygu polisi trwyddedu tynnu dŵr** - rhaid sicrhau cydbwysedd rhwng defnyddiau tynnu dŵr ac anghenion amgylcheddol y system afonydd, a bwriadwn ddefnyddio methodoleg wrthrychol i asesu cyflwr y dalgylch o safbwynt maint dŵr. Gall adnoddau dŵr gwrdd â'r galw presennol am dynnu dŵr; serch hynny mae angen datblygu rhwydwaith o dreidd-dyllau monitro fel y gellir rheoli lefelau ac ansawdd dŵr daear yn effeithiol
- **gwarchod a gwella coridorau afon** - mae angen datblygu'r cysyniad o "ardaloedd clustogi" nesaf at afonydd mewn ardaloedd gwledig a threfol, er mwyn hyrwyddo ffurfiant cynefinoedd coridor afon naturiol lle gall planhigion, adar ac anifeiliaid glannau'r afon ffynnu. Dylai hyn atal diraddio cynefinoedd a darparu cyfleoedd ar gyfer gwelliannau. Rhaid cynyddu ymwybyddiaeth o statws nodweddion cynefin, tirwedd a threfnadaeth drwy well cofnodi ac addysg, ynghyd â gwell dealltwriaeth o effeithiau arferion presennol ac effaith debygol unrhyw ddatblygiadau neu ddefnyddiau tir newydd.

Gwireddir gweledigaeth yr AAC trwy ymarweddai rheolaethol cytbwys tuag at bob gweithgaredd. Byddwn yn annog cynlluniau dychmygus i ganiatáu i ddatblygiad economaidd a chymunedol cynaladwy fynd rhagddo tra'n sicrhau y caiff yr amgylchedd dyfrol ei warchod a'i wella. Byddwn yn cydweithredu'n weithredol gyda holl ddefnyddwyr y dalgylch a'r holl gyrff statudol hynny a ail ein helpu i ymggyraedd at wireddu'r weledigaeth hon.

David Walker

DAVID WALKER
RHEOLWR ARDAL DE-ORLLEWIN CYMRU

**TAF CATCHMENT
MANAGEMENT PLAN
ACTION PLAN**

1995

Mae'r cynllun yn Gymraeg ar dudalen 22

Text in Welsh starts on page 22

**National Rivers Authority
Welsh Region**

National Rivers Authority	
Information Centre	
Head Office	
Class No	
Accession No	AMOT

CONTENTS

THE AREA MANAGER'S VISION FOR THE TAF CATCHMENT	i
KEY DETAILS	iii
INTRODUCTION	2
REVIEW OF THE CONSULTATION PROCESS	3
AN OVERVIEW OF THE TAF CATCHMENT	4
THE INTERACTION BETWEEN LAND USE AND THE WATER ENVIRONMENT	7
ISSUES AND ACTIONS	9
FUTURE REVIEW AND MONITORING	21

INTRODUCTION

THE CONCEPT OF CATCHMENT MANAGEMENT PLANNING

The rivers, lakes, estuaries and coastal waters of England and Wales have never before been subject to such large and rapidly increasing demands from the users of water. Many different uses interact, or compete for water or water space, and will inevitably come into conflict with one another. The National Rivers Authority (NRA) is the major manager of the water environment in England and Wales and aims to harmonise conflicts between competing water users. Our Mission Statement expresses the following principles:

"We will protect and improve the water environment by the effective management of water resources and by substantial reductions in pollution. We will aim to provide effective defence for people and property against flooding from rivers and the sea. In discharging our duties we will operate openly and balance the interests of all who benefit from and use rivers, groundwaters, estuaries and coastal waters. We will be businesslike, efficient and caring towards our employees".

We have chosen to use Catchment Management Plans (CMPs) to translate these principles into action. The plans describe our vision for each catchment, identify problems and issues and propose actions that may be taken to resolve them. The plans also provide the

means of promoting two key aspects of environmental management - land use planning and water quality objectives.

RELATIONSHIP BETWEEN LAND USE PLANNING AND CATCHMENT MANAGEMENT PLANNING

The broad objectives of catchment management planning are to conserve and enhance the total river environment through effective land and resource management. However, while the NRA is well placed to influence some of the factors affecting the water environment, particularly in relation to the river corridor itself, it has very little control over the

Taf Estuary

mechanisms which determine land use change on a catchment-wide basis. This is largely the responsibility of local planning authorities through the implementation of the Town and Country Planning Acts, although the NRA is a statutory consultee under this legislation.

The policies in statutory development plans are important in this regard in that they set out the framework for land use change, and provide the key reference in determining development applications; the NRA encourages the inclusion of policies which reflect its concerns and responsibilities.

As guidance for local authorities, the NRA has prepared a set of statements relating to the broad headings of water quality and water resources, flood defence, fisheries, conservation, recreation and mineral workings and waste disposal. These statements are summarised in the NRA's "Guidance Notes for Local Planning Authorities on the Methods of Protecting the Water Environment through Development Plans".

This CMP Action Plan sets out Issues and Actions specific to the Taf catchment which have been agreed within the framework of these Guidance Notes. This plan also outlines how the concerns of the water environment should influence the location and nature of development and land use change within the catchment.

The first phase of the second Asset Management Plan (AMP2) of Dŵr Cymru for the period 1995 to 2000 is currently being finalised following approval by the Director General of OFWAT. The phased programme of

improvements to sewerage infrastructure and sewage treatment works identified within AMP2 will determine the pace of future remedial measures. This will have an important effect on both improvements in water quality and development/planning control as indicated within the Actions identified within this plan.

WATER QUALITY OBJECTIVES

The statutory Water Quality Objectives (WQO) scheme, introduced under the Water Resources Act 1991, is a new system for water quality planning which places water quality targets on a statutory footing. The scheme is based upon the recognised uses to which a river stretch may be put and is consistent with the principles of CMPs. These uses will include River Ecosystem (formerly identified as Fisheries Ecosystem in the Taf CMP Consultation Report), Special Ecosystem, Abstraction for Potable Supply, Agricultural/Industrial Abstraction and Watersports.

At present, only the standards for the River Ecosystem Use have been developed on a formal basis and, as a result, this is the first WQO Use to be introduced by the Government through The Surface Waters (River Ecosystem) (Classification) Regulations 1994. For each classified stretch within the Taf catchment a River Ecosystem (formerly Fisheries Ecosystem) Use class target was proposed and this CMP Action Plan identifies, where appropriate, the actions required to achieve these targets. At present, these targets will only be applied informally although it is hoped that in the near future they may be established as statutory WQOs by the Secretaries of State for the Environment and Welsh Office.

REVIEW OF THE CONSULTATION PROCESS

The NRA published the Taf Catchment Management Plan (CMP) Consultation Report in June 1994, following more than a year of preparation. The Consultation Report sought comments from all those interested in the water environment within the catchment. Around 40 individuals representing various key organisations attended the public launch in Whitland on June 7th 1994. A display was placed in Whitland public library, explaining the CMP process and the key details and issues in the Taf catchment. The report was subsequently placed in all libraries and local council offices within the catchment for members

of the public to read and a press release was sent to local newspapers to raise awareness of the CMP and the consultation period.

The official consultation period ran from the public launch through to July 22nd, although several organisations and individuals provided written comments after this period. Around 350 copies of the Consultation Report have been circulated to external interests and educational establishments. A total of 22 written responses were received from the following individuals and organisations:

Forest Enterprise Wales
 The Ramblers Association
 Cadw Welsh Historic Monuments
 Royal Commission on the Ancient and
 Historical Monuments of Wales
 Laugharne Township Council
 Dyfed County Council
 Water Margins
 Trinity College Carmarthen
 Dyfed Wildlife Trust
 Dairy Crest Ingredients
 Welsh Canoeing Association
 Dŵr Cymru Welsh Water

Countryside Council for Wales
 University of Wales College of Cardiff
 Wales Tourist Board
 The Forestry Authority Wales
 Carmarthen Bay Forum
 The Royal Society for the Protection of Birds
 Mr J. Hughes
 Carmarthen District Council
 St. Clears Amateur Angling Association

All of the comments received concerning the Consultation Report were taken into account when formulating the Action Plan for the Taf catchment. This Action Plan includes and reflects many of the comments received from those organisations and individuals.

AN OVERVIEW OF THE TAF CATCHMENT

GENERAL

The Taf catchment typifies the largely rural nature of West Wales, having a relatively small population of 14,300 (27 people per km²), 28% of whom live in the two largest towns in the catchment, St. Clears and Whitland. The low population within the catchment is reflected by the relatively modest infrastructure. The A40 London to Fishguard road, which serves the car ferry terminal for the Irish Republic, is a major road artery which crosses the catchment. Its strategic significance has led to its designation as a "Euroroute" and it will therefore be the subject of improvement works in the coming years.

Farming dominates the landscape of the catchment, with sheep and cattle rearing predominating in the uplands, giving way largely to dairy farming in the middle to lower reaches. Crops are grown in small isolated areas around the catchment; one of the more important is potatoes, grown principally around Laugharne.

Industry within the catchment is very light, operating generally in small units, many of which are based upon agriculture. The only significant industrial development is the former Dairy Crest Creamery in Whitland which employed many local people, prior to its sudden closure in 1994. The type of industrial use

reflects the fact that the Taf and surrounding river catchments are utilised intensively for dairy farming. Silver and lead were once mined at a site near Tegryn. Limestone is processed at Coygen Quarries near Laugharne.

FLOOD DEFENCE

Flood defence interest in the catchment relates primarily to the provision and maintenance of flood alleviation schemes. A history of flooding in Whitland has necessitated recent improvements to flood defences

Old Trevaughan Bridge

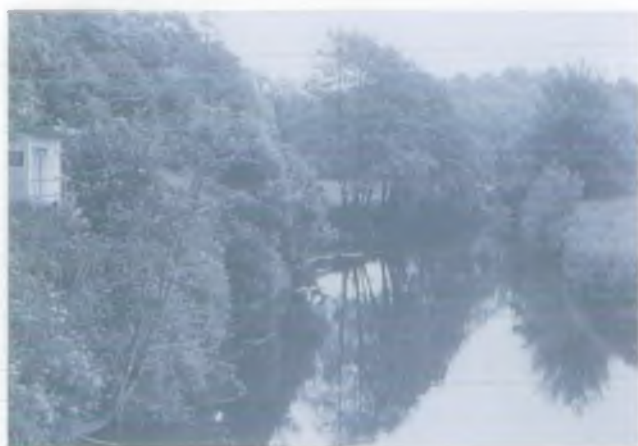
on the Taf, Gronw and Cwm Waun Gron. Other schemes provide protection to other centres of population including St.Cleairs, Meidrim and Llanboidy.

The catchment possesses an extensive flood plain. During flood events this area provides natural storage for flood waters. It is therefore important that development is not allowed to encroach onto the flood plain and reduce protection standards. The Taf and larger tributaries generate a significant sediment load which can reduce the capacity of the river channel to carry water. When this occurs at locations where property is at risk, sediment is removed from the river channel, taking care to minimise disruption to the river environment and other users. Flood levels within the estuary and lower reaches of the Taf are dominated by the tide, and there is a history of tidal flooding at Laugharne.

WATER QUALITY

Water quality in the Taf catchment is generally very good, 81% of the classified reaches being within Class A or B in the 1992 General Quality Assessment. All of the estuary surveyed in 1990 fell within Class A of the respective scheme.

The catchment is served by a number of small private and Dŵr Cymru operated sewage treatment works (STWs). Only three STWs serve population equivalents of more than 1,000; these are Whitland, St.Cleairs and Laugharne. Whitland provides full treatment before discharging to freshwater, Laugharne receives only preliminary treatment and tidal storage before discharging to the estuary, and St.Cleairs provides full treatment before discharging to the estuary.

Clog-y-fran Gauging Station

Slurry Spreading

The increased intensity of farming in the catchment over the past few decades has led to a number of water quality problems. In particular, discharges of slurry and silage liquor into watercourses have caused some acute problems and chronic long term effects on river life. Intensive catchment visit programmes have and will continue to be undertaken in order to improve farm effluent handling and storage and promote long-term environmental improvements.

WATER RESOURCES

There are relatively few abstractions from surface water within the catchment. Potable water is supplied largely from sources outside the catchment, whilst the currently closed Dairy Crest Creamery holds a licence to abstract a large volume of water for industrial purposes. Surface water is abstracted for four fish farms, spray irrigation at five sites and also amenity use at four locations.

There are 84 licensed abstractions for agriculture within the catchment. There are also an unknown number of similar abstractions exempted from licensing, under the South West Wales River Authority (Exceptions from Control) Order 1965. Most of the groundwater abstractions in the catchment take water from the alluvial deposits which line the valley floors. The Old Red Sandstone on the southern boundary of the catchment can also be a useful source of water.

There are two river gauging stations within the catchment, one on the Dewi Fawr at Glasfryn Ford, with a more established site on the Taf itself, at Clog-y-fran, where monitoring of river flows has been carried out since 1965. There are also several raingauges providing daily rainfall information. This data is used by the NRA to manage the water resources of the

catchment and to control and regulate abstraction. Currently there are no sites within the catchment for monitoring groundwater levels and quality.

FISHERIES AND CONSERVATION

The Taf catchment is a locally important high class migratory salmonid fishery. It sustains a rod fishery over much of its length, together with an estuarial coracle and wade net fishery for salmon and sea trout. All of these are licensed and regulated by the NRA. No significant obstructions to fish passage exist, so the whole catchment is accessible to migratory salmonids. Brown trout are found throughout, but the distribution of salmon is more patchy.

The status of juvenile salmonid stocks in the catchment has been monitored virtually annually since 1986. Of 41 sites surveyed in 1993, over 50% were in the "Excellent" or "Good" category for trout. Salmon, however, were absent from 39% of the sites and classed as "Poor" in a further 50% of sites. The poor juvenile salmon densities cause concern and need to be investigated and appropriate measures taken. There has also been a downward trend in catches of salmon and sea trout by both the rods and nets since the early 1980s.

The non-salmonid fish species present include eel, lamprey, bullhead, stone loach, minnow and stickleback, and marine fish found in the tidal reaches include mullet, bass, and flounder; the Taf estuary is designated as a Bass Nursery Area by MAFF. A small commercial cockle fishery exists on the shores of the Taf Estuary; increased mechanisation and activity at this fishery have resulted in improved landings in 1992/93, but with a resultant risk of over-fishing and disturbance of the area.

The relatively low level of development within the catchment has ensured that the river corridor of the Taf continues to support a diverse fauna and flora. The presence of substantial areas of mature bankside trees and scrub assists in maintaining a stable channel whilst also providing ideal habitat for wildlife. Grey heron, dipper, grey wagtail, and kingfisher are well represented throughout the catchment, and during the 1991 Otter Survey of Wales, 62% of monitored sites showed positive signs of otters.

RECREATION

The picturesque and rural nature of the catchment draws many locals and tourists into the countryside to take part in a variety of recreational activities that include horseriding, birdwatching and walking. The catchment provides excellent amenities via the many small footpaths that criss-cross the river corridor, passing through picturesque valleys and scenic woodlands. The old Cardigan railway line, which runs adjacent to the Taf, from Crymych to Llanfallteg Junction, is especially popular with ramblers.

Angling is a popular and widespread activity in the Taf catchment. Six angling clubs own or control most of the game fishing, the remainder is controlled by local landowners. Over the past 20 years, declared rod catches of salmon have fluctuated considerably, but have shown the declining trend common to most other Welsh rivers. Declared catches of sea trout have also declined in recent years.

Water-skiing, jet-skiing and occasionally windsurfing are practised in the Taf estuary between St.Cleairs and Ginst Point. Canoeists utilise the Taf from Login to the tidal reaches, although the Welsh Canoeing Association has made no formal access agreement with freshwater riparian owners.

There are two small sailing clubs operating in the Taf estuary. Access for sailing boats is limited because of the presence of overhead electricity pylons below St.Cleairs. In addition, channel depth limits most sailings to a period two hours either side of high tide. Public rights of navigation exist only in the tidal reaches.

St. Cleairs Boat Club

INTRODUCTION

Man's use of land, whether for residential, farming, industry, amenity or infrastructure developments, is likely to impact on the water environment, either directly or indirectly. This Catchment Management Plan (CMP) aims to address existing problems, seek general environmental improvement and protect the catchment from future damage.

The Taf drains a rural catchment, the predominant land use being agriculture, although there are numerous small settlements and localised areas of industrial development, particularly at Whitland and St.Cleairs. The catchment has a high conservation value and the Laugharne area especially is popular with tourists. Issues of particular concern to the NRA include:

- the protection of a catchment with a high conservation and landscape value
- the deficiencies in infrastructure, especially sewerage
- the risks associated with developing in floodplains
- the need to upgrade and maintain agricultural effluent storage systems

The NRA's stance on all new development is that it is the responsibility of developers to assess the impact of their proposals on the water environment, and provide suitable mitigation works where necessary. In order to ensure that the right issues are addressed, and the relevant consents applied for, the developer must consult with the NRA at the earliest opportunity.

INFRASTRUCTURE

Sewerage and Sewage Disposal: It is clearly important that, wherever new development or redevelopment is proposed, the local authorities and Dŵr Cymru ensure that adequate and suitable drainage and treatment systems are available. In particular, problems have been identified with the sea outfall at Laugharne. The NRA has secured a commitment from Dŵr Cymru to improve this discharge by early 1996. Further assessments are being undertaken at Lampeter Velfrey, Hermon and Tavernspite, where the effluents discharge into very small watercourses. Many of the smaller settlements are not served by a public sewerage system and therefore private facilities have been utilised. Such installations will be required to comply with BS 6297, current Building Regulations and NRA policy.

Roads: The Taf catchment is crossed by two major trunk routes: the A40, a Euroroute linking London with the car ferry terminal for the Irish Republic at Fishguard, and the A477 which links the A40 to Pembroke Dock. These roads are continually being uprated by the Welsh Office, and schemes are programmed over several years. It is important that these improvements are undertaken in an environmentally sympathetic manner so as to protect water quality, the landscape and the flora and fauna within the river corridor, and to ensure flooding problems are not created or exacerbated.

DEVELOPMENT IN FLOOD RISK AREAS

Development situated within a floodplain is generally at risk, and the NRA is obliged to advise the local planning authorities, in accordance with Welsh Office circular 68/92, where a proposed development may flood. Commencing in 1995, the NRA will be undertaking major surveys of all river catchments, on a phased basis and with the agreement of the local authorities. This will identify more accurately the extent of the floodplain and the impact of development on flood risk throughout the catchment. This work will take several years to complete and will concentrate initially on those areas where flooding is seen as a major issue.

Development may affect rivers and flood defences directly, or affect the risk of flooding. It is Government policy that new development on the floodplain should make provision for flood defence. Where alleviation works are possible, the onus is on the developer to investigate the flood risk, and design and submit amendments to his planning application. This must show how any unacceptable flood risk arising from the development proposed will be mitigated or alleviated, in a manner which is

Whitland Creamery

environmentally acceptable. In view of the complex and lengthy discussions that may ensue, developers should consult with the NRA prior to making an application.

Within the Taf catchment, flooding problems are localised although significant flooding has occurred in Whitland, St.Cleairs, Llanddowror, Meidrim and Llanboidy. Although flood alleviation schemes have been implemented for parts of Whitland, further investigations are necessary to establish whether the provision of protection to other properties at risk in the catchment would be cost effective.

CONTAMINATED LAND

When promoting redevelopment plans, developers need to be mindful of the past use of sites. Whilst the incidence of contaminated land within the catchment is minimal (e.g. the abandoned mines near Tegryn and the former gasworks site at Whitland), it is always the developer's responsibility to assess the problem and implement appropriate remedial works in close consultation with the NRA.

GROUNDWATER

The preservation of groundwater quality and quantity is a major objective of the NRA, and the Authority has produced a document "Policy and Practice for the Protection of Groundwater", which provides advice on the management and protection of groundwater on a sustainable basis. This policy deals with the concept of vulnerability and risk to groundwater from a range of human activities. Aquifers within the Taf catchment are not regarded as a major source of supply, although numerous properties do rely on groundwater sources for private domestic and agricultural purposes. In particular, developers need to be aware of protected zones in the north of the catchment, at Llanfyrnach, Henfeddau and west of Glandwr. The NRA will look to the planning authorities to have regard to the protection of groundwater where it exists, as a material consideration in the determination of planning applications.

RIVER CORRIDORS

Buffer Zones. River corridors provide important interconnections between habitats and are used extensively by wildlife. The NRA would wish to see buffer zones created along all watercourses, in both rural and urban areas, to help protect the water

environment from the impact of potentially damaging activities on adjacent land. These zones would have to be fenced where livestock are present, to avoid damage to river banks which could lead to channel instability, increased flood risk and a reduction in fisheries and

Kingfisher

Roger Winstanley / ECP

conservation value.

Culverts, River Diversions and Wetlands. The use of culverts to direct and convey watercourses underground must have consent from the NRA. Whilst the installation of culverts, of suitable dimensions, for small river crossings is generally an acceptable practice, the NRA does not support the widespread use of culverts to enable a change in land use - this would be contrary to its conservation duties. In particular, the practice of culverting streams in order to use their valleys as landfill sites, and the infilling of wetlands, is generally unacceptable. Similarly, the NRA generally opposes the diversion of established watercourses in order to permit development, and would wish the original natural course to be retained as a feature, wherever possible.

AGRICULTURE

Most of the catchment is farmland, and dairy farming, in particular, has developed intensively across much of the catchment. This has led to widespread agricultural pollution, resulting in both acute incidents and diffuse pollution. A major factor has been the lack of adequate investment in effluent management facilities. The Control of Pollution (Silage, Slurry and Agricultural Fuel Oil) Regulations

1991 have set minimum standards of construction for new or substantially altered systems. The NRA is using these Regulations, and its well established contacts with farming organisations, to secure more effective, long term solutions.

There is presently little forestry in the catchment; where future proposals fall within areas where afforestation may pose a risk to water quality, they will be considered by the NRA in detail, on a case by case basis.

ISSUES AND ACTIONS

The following section outlines the actions that have been agreed in order to tackle the problems identified within the Taf Catchment Management Plan (CMP) Consultation Report. The organisation(s) responsible for implementing the actions, the costs involved, and the agreed timescales within which the actions are to be undertaken are shown. Actions are only included where they have been agreed by the body responsible for undertaking the work/investment. Where an action is subject to constraint or is awaiting approval, this is made clear within the action table.

The Action Plans look largely to the five year period from publication of the Consultation Report (i.e. to the end of 1998). Where Issues are unlikely to be resolved within this timescale, this is indicated clearly within the tables. CMPs should be seen to be continually evolving, and therefore if priorities change or new opportunities for improvements present themselves, they will be reflected in future reviews of the plan.

In 1994, subsequent to the production of the Taf CMP Consultation Report, the Government introduced regulations for the implementation of a new Water Quality Classification Scheme called River Ecosystem (RE), which replaced the Fisheries Ecosystem (FE) Scheme used in the earlier report. The new scheme contains water quality standards which are statistically more robust than those in the earlier proposal. Consequently, the data used for the CMP Consultation Report have been re-examined to reflect the new

BARRAGES, MARINAS AND TIDAL WEIRS

This type of development, which is usually proposed to improve amenity and recreational value, can cause a variety of problems. These may include flooding, a deterioration in water quality - sometimes leading to odours and toxic algal blooms - and obstruction to the movement of migrating fish. Since future problems are often difficult to predict for such developments, the NRA will look to the planning authorities to adopt a robust precautionary approach when considering any new proposals.

scheme and some of the actions proposed may have changed as a result. The benefit of this more rigorous examination is that the NRA can be even more confident that the money it spends or asks others to spend to resolve issues will lead to a significant improvement in water quality.

In the Consultation Report, 26 issues were identified where targets were not being achieved and therefore requiring some action in order to resolve them. These issues were presented, together with various management options, for discussion as part of the consultation process. All of the responses received from external interests have been considered, and where necessary further discussions have been held to resolve issues and to agree appropriate, realistic and affordable actions.

All of the 26 issues identified within the Consultation Report have been retained within this Action Plan although some have been amended in the light of comments made during the consultation period and the re-examination of the water quality data. The numbering system for Issues from the Consultation Report has been retained in this Action Plan for ease of reference. Two new Issues, Issues 27 and 28, have been added as a result of the public consultation.

The following abbreviations have been used in the main text and tables:

AMP	Asset Management Plan	PPDC	Preseli Pembrokeshire District Council
BOD	Biochemical Oxygen Demand	RA	The Ramblers Association
CC	Community Council	RE	River Ecosystem
CCW	Countryside Council for Wales	RCS	River Corridor Survey
CDC	Carmarthen District Council	RJSMP	Regional Juvenile Salmonid Monitoring Programme
CLA	Country Landowners Association	RSPB	The Royal Society for the Protection of Birds
DCC	Dyfed County Council	SCW	Sports Council for Wales
DCWW	Dŵr Cymru Welsh Water	SPDC	South Pembrokeshire District Council
DO	Dissolved Oxygen	SSSI	Site of Special Scientific Interest
DWT	Dyfed Wildlife Trust	SWSFC	South Wales Sea Fisheries Committee
FUW	Farmers' Union of Wales	WCA	Welsh Canoeing Association
LPA	Local Planning Authority		
MAFF	Ministry of Agriculture, Fisheries and Food		
NFU	National Farmers' Union		
OFWAT	Office of Water Services		

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 1

Failure to achieve BOD targets in some reaches. Re-assessment of data has shown that some stretches thought previously to fail their targets now in fact pass. The stretches that pass are as follows: the Sien, the Dewi Fawr and the Cynnen.

ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Owing to marginal failure of RE Class 1, a 3 year watching brief will be kept on the following stretches: the lower reaches of the Cynin, the lower reaches of Llandowror Brook, the Taf from Login to Llanfallteg, from the Daulan confluence to Whitland and from Tynewydd to Clog y Fran. The lower reaches of the Dewi Fawr and the upper reaches of the Cynin marginally fail DO targets. Should water quality deteriorate in any of these stretches, appropriate actions will be proposed.	NRA		0.5k						
b) The Taf from Whitland to Trevaughan is in RE Class 2 because of elevated BOD levels. Following closure of Whitland Creamery, water and biological quality will be monitored and data reviewed, over a two year period.	NRA		1.5k						
c) The Taf from the Fenni confluence to the upper tidal limit is in RE Class 2 because of elevated BOD levels. 10-15 farm visits will be undertaken in the lower Taf immediately above Clog-y-fran.	NRA	Site Owners	1.5k						

ISSUE 2

Marginal failure to achieve BOD targets in the Felin Cwrt. Follow up visits to all farms where remedial measures were requested in 1992 have now been completed. Work is outstanding at approximately 10 farms.

a) Farmers to complete the outstanding remedial works (exact details of actual works required unknown).	Site Owners		Not known						
b) Follow up visits to be undertaken by NRA.	NRA		1k						

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 3

- a) The lower reach of the Fenni is in RE Class 2 due to elevated BOD and total ammonia, and marginally fails the RE Class 1 standard required for DO.
b) Data re-assessment has shown that the Marlais meets RE Class 1 standards for BOD and total ammonia but falls into RE Class 2 because of low DO levels.

ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) The main source of pollution appears to have been identified (an agricultural source). Long term remedial measures are currently being discussed with the site owner and the NRA will continue to monitor the situation.	NRA	Site Owner	1k						
b) Investigate and report on the cause of low DO, which may be connected to slow moving characteristics of the Marlais at the monitoring point.	NRA		2k						

ISSUE 4

Minor elevated concentrations of zinc in the Taf between Llanfyrnach and the Marlais confluence, and in the lower reaches of the Cynnen.

Investigate sources and any impact of the elevated zinc concentrations upon water and biological quality and produce a report of the findings. If an unacceptable impact is observed, seek to identify measures to improve water quality.	NRA		5k (Investigation costs)						
---	-----	--	-----------------------------	--	--	--	--	--	--

ISSUE 5

The middle to lower reaches of the Gronw, upstream of the railway bridge in Whitland, are in RE Class 2 because of elevated BOD concentrations.

a) Establish additional water quality monitoring sites on the Gronw, in an attempt to better describe water quality and determine possible sources of pollution.	NRA		3k						
b) Undertake site visits and progress remedial measures where appropriate. Timescales of actions dependant on problems identified.	NRA	Site Owners	3k (NRA costs only)						

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 6									
Poor water and biological quality in the Gronw downstream of the Railway Bridge in Whitland.									
ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) An area of contaminated land at the former gas works site, Whitland, was identified in the summer of 1994. The possible impact of this site will be determined and monitored by the NRA.	NRA		3k						
b) Following the closure of Whitland Creamery, routine water quality data will be reviewed, including that associated with Issue 5, as poor water quality upstream of Whitland will contribute to this issue.	NRA		0.5k						
ISSUE 7									
Elevated levels of phosphate in the Taf from Whitland to the tidal limit.									
Phosphate concentrations are expected to fall considerably following the closure of Whitland Creamery. No further action is therefore proposed at this stage, other than to review routine water quality data.	NRA		0.5k						
ISSUE 8									
Occasional low dissolved oxygen and aesthetic problems within the estuary.									
a) Undertake monitoring to quantify nutrient loads into and within the Tywi and Taf estuaries and Carmarthen Bay (costs refer to the Taf element of the study), and report findings.	NRA		5k						
b) DCWW have agreed to provide fine screening equipment at the Laugharne outfall by early 1996 - see also Issue 26 for further information.	DCWW		Minimal						
ISSUE 9									
Potential low flows in the Taf resulting from the cumulative effect of many small abstractions.									
a) Assess the resources of the catchment using the regional licensing policy when available.	NRA		1k						
b) If flows are found to be significantly less than those considered necessary by the policy, initiate studies to find a cost effective way to rectify the water resources balance.	NRA		5k						By 2001

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 10									
Lack of groundwater level and quality data.									
ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Undertake a review of the catchment to identify strategic requirements for monitoring groundwater.	NRA		1k						
b) Install groundwater monitoring.	NRA		50k						Post 1998
ISSUE 11									
Impact on fisheries of abstractions causing low flows over short distances.									
a) Assess the impacts using the regional licensing policy when available.	NRA		1.6k						
b) If residual flows less than those considered necessary by the policy, initiate studies to find cost-effective way to protect low flows.	NRA	Site Owners	5k per site						By 2001
ISSUE 12									
Flood protection standards are below the NRA's target at several locations, including St. Clears, Meidrim, Llanboidy, Bancyfelin, Talog, Pendine and Whitland.									
Investigate and report on flooding problems, to determine whether improvements are feasible and cost effective.	NRA		25k						
ISSUE 13									
Flood protection standards are below the NRA's targets at Laugharne.									
a) Investigate possible engineering solutions to flooding problem and identify optimum solution.	NRA		10k						
b) Construct flood defence scheme to improve flood protection to Laugharne (subject to funds being available).	NRA		400k						Post 1998
ISSUE 14									
Requirement to undertake S105 surveys to identify the extent of lands liable to flood, for input to Development Plan preparation.									
a) Liaise with all Planning Authorities to determine timescale for undertaking S105 catchment survey.	NRA	DCC, CDC, SPDC, PPDC	50k						
b) Carry out S105 survey for Taf Catchment.	NRA		To be costed during a)						Ongoing

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 15 The current status of rare fish species, such as shad and lampreys, and the rare pearl mussel, is unknown.									
ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Establish status of shad, lamprey and pearl mussel populations.	NRA	CCW, DWT, SWSFC	2k						
b) In consultation with relevant organisations, formulate a strategy for protecting these species and where appropriate improve their status.	NRA	As above	1k						
c) Implement strategy.	NRA	As above	To be costed during b)						Ongoing
d) Monitor effects of strategy implementation and review.	NRA	CCW	2k per annum						1999 onwards-ongoing
ISSUE 16 'Standards of Service' for SSSIs have not been formally agreed with CCW.									
a) Identify SSSIs which include NRA interests and agree 'Standards of Service' with CCW.	NRA	CCW	2k						
b) Monitor adherence to agreed 'Standards of Service'.	CCW	NRA	1k per annum						Ongoing
ISSUE 17 Invasive plants, eg Japanese Knotweed, are present in the catchment and their spread should be prevented.									
a) Prepare, with relevant organisations, an appropriate programme of control measures for invasive plants in the Taf catchment, with responsibilities of individual organisations clearly identified.	NRA	DCC, CDC, CCW, CLA, FUW, NFU, Land-owners	2k						
b) Implement agreed programme	Determined during b)	Determined during b)	Determined during b)						Ongoing
c) Monitor effectiveness of programme and review as necessary.	Determined during a)	Determined during a)	Determined during a)						Ongoing

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 18

Results of the 1993 RJSMP survey suggest that juvenile salmon densities in the catchment are low.

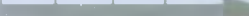
ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Validate the results of the 1993 survey by repeating the survey in 1995 and assessing the fisheries potential of the survey sites.	NRA		3k						
b) Consult with Angling Clubs and fishery owners to discuss the results and their implications, and to agree a fishery improvement plan for the catchment if appropriate.	NRA	Angling Clubs, fishery owners	0.5k						
c) Implement the plan.	NRA	Angling Clubs, fishery owners	Determined during b)						Ongoing
d) Monitor the results as required and review the plan.	NRA		Determined during b)						Ongoing

ISSUE 19

There is some evidence of impoverished water, biological and fisheries quality in some unclassified first order tributaries.

a) Review available water, biological and fisheries monitoring data to determine problem areas and identify gaps in knowledge.	NRA		2k						
b) Devise a prioritised programme of monitoring work where gaps in knowledge exist.	NRA		Dependent upon outcome of a) above						
c) Where problems are identified, undertake a site inspection programme over and above that identified in Issues 1, 2 & 3. Timescales dependant upon a) and b) above.	NRA	FUW, NFU, CLA, Site Owners	Dependent upon outcome of a) and b) above						

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 20 Lack of access agreements between canoeing bodies and riparian/fisheries owners.									
ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) The NRA and the WCA to prepare a draft Plan for canoeing in the catchment taking into account all potential conflicts.	NRA	WCA, DWT, CCW, CLA, SCW	0.5k						
b) WCA to consult with fishery and landowners to agree a final plan for access and use by canoeists with support from NRA.	WCA	NRA, land-owners, fishery owners, Angling Clubs	Output from a)						
c) WCA to implement and publicise the Plan.	WCA	NRA	Output from b)						
d) Periodic review and modification of the Plan where required.	WCA	All above	Output from b)						Periodic review
ISSUE 21 A shortfall in adult fish stocks, highlighted by the Net Limitation Order Review, results in sub-optimal numbers of fish surviving to spawn.									
a) Progress and implement proposed Net Limitation Order/Byelaw amendments, and promote voluntary conservation measures, to ensure reduction in exploitation by commercial net fisheries.	NRA	Netsmen	15k						Ongoing
b) Agree and progress suite of rod and line Byelaw amendments to ensure reduction in exploitation by the rods.	NRA	Angling Clubs	15k						Ongoing
c) Optimise anti-poaching enforcement within existing constraints of funding and resources.	NRA	SWSEC, Police, Angling Clubs, fishery owners	12k per annum						Ongoing

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 22

An increase in motorised water sports in the estuary may impact on other users and wintering wildfowl.

ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Identify existing regulations and agree roles of responsible organisations.	NRA	CCs, Boat Clubs, Trinity House, CCW, RSPB, SCW	0.5k						
b) Monitor impact of activity on other users and wildfowl and review regulations if required.	Depen- dent upon a)	Depen- dent upon a)	Deter- mined during a)						Ongoing
c) Formulate and implement a recreation plan for the Taf estuary if appropriate.	Depen- dent upon a)	Depen- dent upon a)	Deter- mined during b)						Ongoing
d) Continue to monitor the situation to identify need for review.	Depen- dent upon a)	Depen- dent upon a)	Depen- dent upon b)						Ongoing

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 23

Changes in land use and in-channel river works are perceived to have caused habitat degradation, loss of ecological niches and to have impacted on the recreational fishery.

ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Review the 1993 RCS information and other available survey data to identify the extent, nature and cause of habitat loss/degradation and identify any gaps in information.	NRA		1k						
b) Carry out further habitat surveys if required.	NRA		Determined in a)						
c) Following a) and b) above, formulate a programme of habitat restoration works and a habitat protection strategy for the catchment in consultation with relevant organisations.	NRA	DCC, DCs, Angling Clubs, fishery & land owners, FUW, NFU, CCW, RSPB, DWT	1k (NRA costs)						
d) Implement the programme and strategy.	NRA		Determined in c)						Ongoing
e) Monitor implementation and review periodically.	NRA		1k						Ongoing

ISSUE 24

The A40 London to Fishguard road has been designated a "Euroroute". Many improvements are being undertaken, including provision of a Whitland Bypass. This will require the NRA to safeguard its environmental and flood protection interests. The same attention must also be given to improvements to the A477.

Continue full consultation with Welsh Office, to ensure site specific protection works are included.	NRA	WO	1k						
--	-----	----	----	--	---	--	--	--	--

ISSUE 25

Certain developments, such as those within the flood plain or adjacent to the river corridor, may impact on the NRA's environmental and flood defence interests.

a) Ensure suitable policies are included in Local District Plans.	NRA	LPAs	2k						
b) Set up meeting/seminar to enhance liaison with LPAs.	NRA	LPAs	1k						

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 26

- a) Potential adverse environmental impact caused by development in some sewerage areas. Within the Taf catchment there is only 1 sewage discharge - at Laugharne, - which causes unacceptable environmental impact to the extent that the NRA will oppose all further developments unless improvements are forthcoming.
- b) Various improvement works have recently been made to Lampeter Velfrey, Hermon and Tavernspite STWs, all of which discharge fully treated sewage into very small watercourses, which consequently offer very little dilution for their effluents.

ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) DCWW has agreed to provide fine screening equipment at Laugharne by early 1996. Further developments will therefore not be opposed unless it appears they will add appreciably to the sewage discharge ahead of the screening equipment being available.	NRA	DCWW	No additional costs						Ongoing
b) NRA to monitor the impact of these works. If unacceptable impact is confirmed and further remedial measures are not adequately programmed, the NRA will oppose future developments which will cause an unacceptable deterioration in environmental quality.	NRA		2.5k						

ISSUE 27

Limited public access to freshwater reaches of the Taf for recreational purposes.

a) Review the adequacy of current access for recreational purposes, examine the scope for increasing access and consider the resulting conflicts and benefits.	NRA	DCC, RA, CDC, SPDC, PPDC, CLA, Angling Clubs, land & fishery owners, CCs	0.5k						
b) Agree an action plan and determine responsibility for progression.	Output from a)	Output from a)	Output from a)						
c) Implement the Plan.	Output from a)	Output from a)	Output from a)						Ongoing

ISSUES AND ACTIONS

ISSUE 28 Molluscan shell-fishing activities in the estuary may result in over exploitation and conflict with environmental interests.									
ACTIONS	RESPONSIBILITY		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	FUTURE
	LEAD	OTHER							
a) Continue with ongoing review of fishery to establish the need for further regulation.	SWSFC	Shellfishermen, CCW, RSPB, CCs, CDC, NRA	c.5k per annum						Ongoing
b) If appropriate, formulate revised regulations and implement (timescale unknown at present).	SWSFC	CCW	30-50k per annum						

FUTURE REVIEW AND MONITORING

The NRA will be jointly responsible, with other identified organisations and individuals, for implementing this Action Plan. Progress will be monitored and normally reported annually. These reviews will examine the need to update the CMP in the light of changes in the catchment. The period between major revisions will normally be five years.

The annual review, which will be made widely available, will take the form of a short progress report, to include work achieved compared with that planned, and to highlight any changes to the plan.

**CYNLLUN RHEOLI
DALGYLCH TAF
CYNLLUN GWEITHREDU**

1995

**Awdurdod Afonydd Cenedlaethol
Rhanbarth Cymru**

CYNNWYS

MANYLION ALLWEDDOL	iii
GWELEDIGAETH Y RHEOLWR ARDAL AR GYFER DALGYLCH TAF	iv
CYFLWYNIAD	25
ADOLYGIAD O'R BROSES YMGYNHORI	24
GOLWG GYFFREDINOL AR DDALGYLCH TAF	25
Y BERTHYNAS RHWHG DEFNYDD TIR A'R AMGYLCHEDD DYFROL	28
MATERION A DEWISIADAU	30
ADOLYGU A MONITRO YN Y DYFODOL	42

CYFLWYNIAD

CYSYNIAD CYNLLUNIAU RHEOLI DALGYLCH

Yn fwy nag erioed o'r blaen, mae galwadau mawr a phrysur gynyddol gan ddefnyddwyr dŵr ar afonydd, llynnoedd, aberoedd a dyfroedd arfordirol Cymru a Lloegr. Mae sawl defnydd gwahanol yn cyd-fynd, neu'n cystadlu am ddŵr, ac mae'n anochel y bydd gwrthdaro rhyngddynt. Yr Awdurdod Afonydd Cenedlaethol (AAC) yw prif reolwr yr amgylchedd dyfrol yng Nghymru a Lloegr a'i nod yw sicrhau cytgordd rhwng defnyddwyr dŵr sy'n cystadlu â'i gilydd. Mae ein Datganiad Cenhadaeth yn mynegi'r egwyddorion a ganlyn:

"Byddwn yn gwarchod ac yn gwella'r amgylchedd dyfrol trwy reoli adnoddau dŵr yn effeithiol a thrwy gwtogi'n sylweddol ar lygredd. Ein nod fydd darparu amddiffyniad effeithiol i bobl ac eiddo rhag llifogydd o'r afon a'r môr. Wrth gyflawni'n dyletswyddau fe weithredwn yn agored gan gydbwyso buddiannau pawb sy'n defnyddio ac yn manteisio ar afonydd, dyfroedd daear, aberoedd a dyfroedd arfordirol. Byddwn yn ymarferol, yn effeithiol ac yn ofalgar yn ein hymwneud â'n gweithwyr".

Rydym wedi dewis defnyddio Cynlluniau Rheoli Dalgylch (CRhD) i droi'r egwyddorion hyn yn weithredu. Mae'r cynlluniau'n disgrifio'n gweledigaeth ar gyfer pob dalgylch, yn nodi problemau a materion ac yn cynnig ffyrdd o weithredu i'w datrys. Mae'r cynlluniau hefyd yn darparu'r modd i hybu dwy brif

agwedd ar reolaeth yr amgylchedd - cynllunio defnydd tir a thargedau ansawdd dŵr.

Y BERTHYNAS RHWNG CYNLLUNIO DEFNYDD TIR A CHYNLLUNIAU RHEOLI DALGYLCH

Nod cyffredinol cynlluniau rheoli dalgylch yw gwarchod a chyfoethogi amgylchedd yr afon gyfan trwy reoli tir ac adnoddau'n effeithiol. Ond er bod yr AAC mewn sefyllfa dda i ddylanwadu ar rai o'r ffactorau sy'n effeithio ar yr amgylchedd dyfrol, yn enwedig mewn perthynas â choridor yr afon ei hun, ychydig iawn o reolaeth sydd ganddo dros y peirianweithiau sy'n penderfynu newidiadau defnydd tir ledled y dalgylch.

Moryd Taf

Cyfrifoldeb awdurdodau cynllunio lleol yw hyn i raddau helaeth, trwy weithrediad y Deddfau Cynllunio Gwlad a Thref, er bod yr AAC yn gorff y mae'n rhaid ymgynghori ag ef o dan y ddeddfwriaeth hon. Mae'r polisiau mewn cynlluniau datblygu statudol yn bwysig gan eu bod yn gosod y fframwaith ar gyfer newidiadau defnydd tir, ac yn bwynt cyfeirio allweddol wrth benderfynu ar geisiadau am ddatblygu; mae'r AAC yn annog y dylid cynnwys polisiau sy'n adlewyrchu'i ddiddordebau a'i cyfrifoldebau.

Fel arweiniad i awdurdodau lleol, paratodd yr AAC set o ddatganiadau yn ymwneud yn fras â phenawdau ansawdd dŵr ac adnoddau dŵr, amddiffyn rhag llifogydd, pysgodfeydd, cadwraeth, adloniant, mwyngloddio a gwaredu gwastraff. Ceir crynodeb o'r datganiadau hyn yn Nodiadau Canllaw yr AAC i Awdurdodau Cynllunio Lleol ar y Dulliau o Warchod yr Amgylchedd Dyfrol trwy Gynlluniau Datblygu.

Mae'r Cynllun Gweithredu CRhD hwn yn amlinellu Materion ac Anghenion Gweithredu penodol i ddalgylch Taf a gytunwyd o fewn fframwaith y Nodiadau Canllaw hyn. Amlinella'r cynllun hwn hefyd sut y dylai buddiannau'r amgylchedd dyfrol ddylanwadu ar leoliad a natur datblygiad a newidiadau defnydd tir o fewn y dalgylch.

Mae cam cyntaf ail Gynllun Rheoli Asedau (CRhA2) Dŵr Cymru am y cyfnod 1995 i 2000 yn cael ei offen ar hyn o bryd yn dilyn cymeradwyaeth gan Gyfarwyddwr Cyffredino OFWAT. Bydd y rhaglen o welliannau cam-wrth-gam i'r isadeiledd carthffosiaeth a gweithfeydd trin carthion a amlinellir o fewn CRhA2 yn gosod yr amserlen ar gyfer mesurau adfer yn y

dyfodol. Caiff hyn effaith bwysig ar welliannau ansawdd dŵr a rheolaeth gynllunio/datblygiad fel a nodir o fewn y camau Gweithredu a enwir yn y cynllun hwn.

TARGEDAU ANSAWDD DŴR

Cyflwynwyd y cynllun Targedau Ansawdd Dŵr (TADau) statudol dan Ddeddf Adnoddau Dŵr 1991. System newydd ar gyfer cynllunio ansawdd dŵr ydyw, sy'n gosod targedau ansawdd dŵr ar seiliau statudol. Mae'r cynllun wedi'i seilio ar y defnyddiau cydnabyddedig y gellir eu gwneud ar ddarn afon, ac mae'n gyson ag egwyddorion CRhD. Bydd y defnyddiau hyn yn cynnwys Ecosystem Afon (a alwyd gynt yn Ecosystem Pysgodfeydd yn Adroddiad Ymgynghorol CRhD Taf), Ecosystem Arbennig, Tynnu Dŵr ar gyfer Cyflenwad Dŵr Yfed, Tynnu Dŵr ar gyfer Amaethyddiaeth/Diwydiant a Chwaraeon Dŵr.

Ar hyn o bryd, dim ond y safonau ar gyfer y Defnydd Ecosystem Afon a ddatblygwyd ar sail ffurfiol ac, o ganlyniad, dyma'r Defnydd TAD cyntaf i'w gyflwyno gan y Llywodraeth trwy Reoliadau Dyfroedd Wyneb (Ecosystem Afon) (Dosbarthiad) 1994. Ar gyfer pob darn afon dosbarthedig o fewn dalgylch Taf fe gynigiwyd targed dosbarth Defnydd Ecosystem Afon (Ecosystem Pysgodfeydd gynt), ac mae'r Cynllun Gweithredu CRhD hwn yn pennu, lle bo'n briodol, sut y dylid gweithredu i gyflawni'r targedau hyn. Ar hyn o bryd, targedau anffurfiol yn unig fydd y rhain, ond gobeithir y gellir eu sefydlu cyn bo hir yn Dargedau Ansawdd Dŵr ffurfiol gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd ac Ysgrifennydd Gwladol Cymru.

ADOLYGIAD O'R BROSES YMGYNGHORI

Cyhoeddodd yr AAC Adroddiad Ymgynghorol Cynllun Rheoli Dalgylch (CRhD) Taf ym mis Mehefin 1994, wedi mwy na blwyddyn o baratoi. Gofynnai'r Adroddiad Ymgynghorol am sylwadau oddi wrth bawb oedd â diddordeb yn yr amgylchedd dyfrol. Daeth oddeutu 40 o unigolion yn cynrychioli amryfal sefydliadau allweddol i'r cyfarfod lansio cyhoeddus yn Hendy-gwyn-ar-daf ar 7 Mehefin 1994. Codwyd arddangosiad yn llyfrgell gyhoeddus Hendy-gwyn, yn egluro'r broses CRhD a'r manylion a'r materion allweddol yn nalgylch Taf. Gadawyd yr adroddiad wedyn ym mhob llyfrgell a swyddfa cyngor lleol o fewn

y dalgylch er mwyn i aelodau'r cyhoedd gael ei ddarllen ac anfonwyd datganiad i'r wasg leol i godi ymwybyddiaeth am y CRhD a'r cyfnod ymgynghori.

Parhaodd y cyfnod ymgynghori swyddogol o'r lansio cyhoeddus drwodd i'r 22ain o Orffennaf, er yr anfonodd sawl corff ac unigolyn sylwadau ysgrifenedig i mewn wedi'r cyfnod hwn. Dosbarthwyd rhyw 350 copi o'r Adroddiad Ymgynghorol i gyrff allanol a sefydliadau addysgol. Cafwyd cyfanswm o 22 ymateb ysgrifenedig oddi wrth yr unigolion a'r sefydliadau canlynol:

Menter Coedwigaeth

Cymdeithas y Cerddwyr

CADW - Henebion Cymru

Y Comisiwn Brenhinol ar Henebion yng Nghymru

Cyngor Tref Talacharn

Cyngor Sir Dyfed

"Water Margins"

Coleg y Drindod, Caerfyrddin

Ymddiriedolaeth Bywyd Gwylt Dyfed

Dairy Crest Ingredients

Cymdeithas Ganio Cymru

Dŵr Cymru

Cyngor Cefn Gwlad Cymru

Prifysgol Cymru, Coleg Caerdydd

Bwrdd Croeso Cymru

Yr Awdurdod Coedwigaeth

Fforwm Bae Aberteifi

Y Gymdeithas Frenhinol er Gwarchod Adar

Mr J. Hughes

Cyngor Dosbarth Caerfyrddin

Cymdeithas Enweirio Amatur Sanclêr

Rhoddyd ystyriaeth i'r holl sylwadau a dderbyniwyd ynghylch yr Adroddiad Ymgynghorol wrth lunio'r Cynllun Gweithredu ar gyfer dalgylch Taf. Mae'r Cynllun Gweithredu hwn yn cynnwys ac yn adlewyrchu llawer o'r sylwadau a wnaed gan y cyrff a'r unigolion hynny.

GOLWG GYFFREDINOL AR DDALGYLCH TAF

CYFFREDINOL

Mae dalgylch Taf yn nodweddiadol o natur wledig y Gorllewin, gyda phoblogaeth cymharol fach o 14,300 (27 o bobl i bob km²), 28% ohonynt yn byw yn nwy dref fwyaf y dalgylch, Sanclêr a Hendy-gwyn-ar-daf. Adlewyrchir y boblogaeth isel o fewn y dalgylch gan yr isadeiledd cymharol annatblygedig. Mae ffordd yr A40 Llundain i Abergwaun, sy'n gwasanaethu terfynfa'r fferi geir i Weriniaeth Iwerddon, yn brif ffordd wythiennol sy'n croesi'r dalgylch. Oherwydd ei harwyddocâd strategol fe'i dynodwyd yn "Ewroffordd" ac felly bydd yn destun gwaith gwella yn y blynyddoedd i ddod.

Ffermio yw'r prif ddylanwad ar dirwedd y dalgylch, gyda magu defaid a gwartheg yn brif weithgaredd yr uwchdiroedd, a ffermio gwartheg godro'n drech yn y rhannau canol ac isaf. Tyfir cynydau mewn ardaloedd bach digyswllt o gwmpas y dalgylch; ymhlith y pwysicaf mae tatws, a dyfir yn bennaf o gwmpas Talacharn

Ysgafn iawn yw'r diwydiant o fewn y dalgylch, gan weithredu ar y cyfan mewn unedau bychain, llawer ohonynt yn seiliedig ar amaethyddiaeth. Yr unig ddatblygiad diwydiannol arwyddocaol yw hen Hufenfa Dairy Crest yn Hendy-gwyn, a arferai gyflogi llawer o bobl leol cyn ei chau'n sydyn ym 1994. Mae'r math o ddefnydd diwydiannol yn adlewyrchu'r ffaith y

defnyddir dalgylch Taf a'r afonydd cyfagos yn helaeth ar gyfer ffermio gwartheg godro. Arferid cloddio am arian a phlwm ar safle ger Tegryn. Prosesir calchfaen yn Chwareli Coygen ger Talacharn.

AMDDIFFYN RHAG LLIFOGYDD

Mae'r gwaith amddiffyn rhag llifogydd yn y dalgylch yn ymwneud yn bennaf â darparu a chynnal cynlluniau lliniaru llifogydd. Oherwydd hanes o lifogydd yn Hendy-gwyn bu'n rhaid gwneud gwelliannau'n ddiweddar i amddiffynfeydd rhag llifogydd ar afonydd

Hen Bont Trefelhan

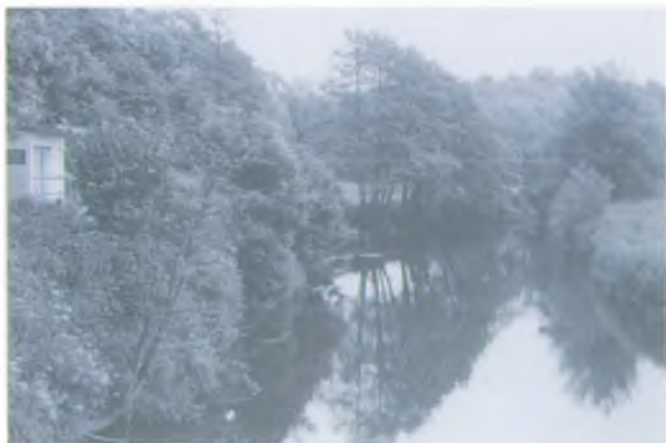
Taf, Gronw a Chwm Waun Gron. Mae cynlluniau eraill yn darparu amddiffyniad i ganolfannau poblogaeth eraill, yn cynnwys Sanclêr, Meidrim a Llanboidy.

Mae gan y dalgylch orlifdir helaeth. Yn ystod llifogydd bydd yr ardal hon yn darparu storfa naturiol i ddyfroedd gorlif. Mae'n bwysig felly na chaniateir i ddatblygiad ymestyn dros y gorlifdir a lleihau safonau gwarchodaeth. Mae afon Taf a'r isafonydd mwy yn cynhyrchu cryn lwyth o waddod a all leihau gallu sianel yr afon i gario dŵr. Pan ddigwyddydd hyn mewn lleoliadau lle mae perygl i eiddo, tynnir gwaddod o sianel yr afon, gan ofalu aflonyddu cyn lleied ag y bo modd ar amgylchedd yr afon a defnyddwyr eraill. Mae'r llanw'n rheoli lefelau llifogydd o fewn y foryd a rhannau isaf afon Taf, ac mae hanes o lifogydd llanw yn Nhalacharn.

ANSAWDD DŴR

Mae ansawdd y dŵr yn nalgylch Taf yn dda iawn ar y cyfan, gydag 81% o'r darnau afon dosbarthedig yn Nosbarth A neu B yn Arolwg Ansawdd Cyffredinol 1992. Rhoddwyd y cyfan o'r foryd a arolygwyd ym 1990 o fewn Dosbarth A y cynllun perthnasol.

Gwasanaethir y dalgylch gan nifer o weithfeydd trin carthion (GTC) bach preifat a rhai a weithredir gan Ddŵr Cymru. Dim ond tri GTC sy'n gwasanaethu poblogaethau mwy na 1,000, sef y rhai yn Hendy-gwyn, Sanclêr a Thalacharn. Rhoddir triniaeth lawn yn Hendy-gwyn cyn arllwys i ddŵr croyw, dim ond triniaeth gynradd a storfa lanw a ddarperir yn Nhalacharn cyn arllwys i'r foryd, a rhoddir triniaeth lawn yn Sanclêr cyn arllwys i'r foryd.

Gorsaf Fesur Clog-Y-Fran

Gwasgaru Slyri

Mae dwysedd cynyddol ffermio yn y dalgylch dros yr ychydig ddegawdau diwethaf wedi arwain at nifer o broblemau ansawdd dŵr. Yn enwedig, mae arllwysadau slyri a hylif silwair i gyrsiau dŵr wedi achosi rhai problemau mawr sydyn gydag effeithiau tymor-hir cronig ar fywyd yr afon. Gweithredwyd rhaglenni ymweld dwys yn y dalgylch a pharheir i'w gweithredu er mwyn gwella'r modd y caiff elifiant ffermydd ei drin a'i storio ac i hyrwyddo gwelliannau amgylcheddol hirdymor.

ADNODDAU DŴR

Cymharol ychydig o dyniadau a wneir o ddŵr wyneb yn y dalgylch. Cyflenwir dŵr yfed i raddau helaeth o ffynonellau y tu allan i'r dalgylch, tra bod Hufenfa Dairy Crest, sydd ar gau ar hyn o bryd, yn dal trwydded i dynnu maint mawr o ddŵr at ddibenion diwydiannol. Tynnir dŵr wyneb i bedair fferm bysgod, ar gyfer chwistrell-ddyfrhau mewn pum safle ac ar gyfer defnydd mwynderol mewn pedwar lle.

Ceir 84 trwydded i dynnu dŵr ar gyfer amaethyddiaeth o fewn y dalgylch. Ceir hefyd nifer anhysbys o dyniadau dŵr tebyg sydd wedi'u heithrio o'r angen am drwydded, dan Orchymyn Awdurdod Afonydd De-orllewin Cymru (Eithriadau i Reolaeth) 1965. Mae'r rhan fwyaf o dyniadau dŵr daear yn y dalgylch yn cymryd dŵr o'r llifwaddodion sy'n leinio lloriau'r dyffryn. Gall yr Hen Dywodfaen Goch ar ffin ddeheuol y dalgylch hefyd fod yn ffynhonnell ddŵr ddefnyddiol.

Mae dwy orsaf fesur afon yn y dalgylch, un ar afon Dewi Fawr yn Rhyd Glasfryn, a safle mwy sefydledig ar afon Taf ei hun, yng Nghlog-y-frân, lle cafodd llif yr afon ei fonitro ers 1965. Mae nifer o fesuryddion glaw hefyd sy'n darparu gwybodaeth ddyddiol am lawiad. Defnyddir y data hyn gan yr AAC i reoli adnoddau dŵr

y dalgylch ac i reoli a rheoleiddio tynnu dŵr. Ar hyn o bryd nid oes dim safleoedd o fewn y dalgylch ar gyfer monitro lefelau ac ansawdd dŵr daear.

PYSGODFEYDD A CHADWRAETH

Mae dalgylch Taf yn bysgodfa bwysig yn lleol am eogiaid a brithyllod mudol o safon uchel. Mae'n cynnal pysgodfa enweirio ar ei hyd i gyd, bron, ynghyd â physgodfa cyryglau a rhydio â rhwydi am eogiaid a siwin (brithyllod môr). Mae'r rhain i gyd wedi'u trwyddedu a'u rheoleiddio gan yr AAC. Nid oes dim rhwystrau o bwys i fynediad pysgod, felly mae'r dalgylch cyfan yn hygyrch i bysgod eogaidd mudol. Ceir brithyllod cyffredin ledled y dalgylch, ond mae dosbarthiad eogiaid yn fwy clytiog. Cafodd statws stociau eogaidd ifainc yn y dalgylch ei fonitro fwy neu lai'n flynyddol ers 1986. O'r 41 o safleoedd a arolygwyd ym 1993, roedd dros 50% yn y categori "Ardderchog" neu "Dda" ar gyfer brithyllod. Ond roedd eogiaid yn absennol o 39% o'r safleoedd ac wedi'u dosbarthu'n "Wael" mewn 50% arall o'r safleoedd. Mae'r niferoedd gwael o eogiaid ifainc yn achosi pryder ac mae angen ymchwilio i'r broblem a gweithredu fel y bo'n briodol. Bu cwymp graddol yn nalfeydd eogiaid a siwin gyda gwialen a rhwydi ill dau ers dechrau'r 1980au.

Mae'r rhywogaethau pysgod aneogaidd sy'n bresennol yn cynnwys llysywod, llysywod pendoll, penlletwad, gwrachen farfog, pilcod a chrethyll, ac mae'r pysgod môr a welir yn y rhannau lle cyrhaedda'r llanw yn cynnwys mingrynion, draenogiaid môr a lledod mwd. Mae moryd Taf wedi'i ddynodi'n Feithrinfa Draenogiaid gan y WAPB. Mae pysgodfa gocos fasnachol fach i'w chael ar lannau Moryd Taf; mae cynnydd mewn mecanyddiaeth a gweithgaredd yn y bysgodfa hon wedi golygu gwell dalfeydd ym 1992/93, ond gan achosi perygl o or-bysgota ac aflonyddu ar yr ardal yn ei sgîl.

Mae lefel gymharol isel datblygiad o fewn y dalgylch wedi sicrhau fod coridor afon Taf yn parhau i gynnal amrywiaeth o blanhigion a bywyd gwyllt. Mae presenoldeb ardaloedd helaeth o lwyni a choed aeddfed ar y glannau'n gymorth i gynnal sianel sefydlog tra'n darparu cynefin delfrydol i fywyd gwyllt. Mae'r creyr glas, bronwen y dŵr, y siglen lwyd a glas y dorlan yn gyffredin ledled y dalgylch, ac yn ystod Arolwg Dyfrgwn Cymru ym 1991, cafwyd arwyddion positif o ddyfrgwn yn 62% o'r safleoedd a arolygwyd.

ADLONIAINT

Mae harddwch a natur wledig y dalgylch yn denu llawer o bobl leol a thwristiaid i gefn gwlad i gymryd rhan mewn amryw o weithgareddau adloniannol sy'n cynnwys marchogaeth, gwylio adar a cherdded. Mae gan y dalgylch gyfleusterau gwych i'w cynnig drwy gyfrwng y llu o lwybrau bychain sy'n croesi'n ôl ac ymlaen ar draws coridor yr afon, gan basio drwy ddyffrynnoedd tlws a choedlannau hardd. Mae hen reilffordd Ceredigion, sy'n rhedeg nesaf at yr afon o Grymch i Gyffordd Llanfallteg, yn arbennig o boblogaidd gan gerddwyr.

Mae genweirio'n weithgaredd poblogaidd a chyffredin yn nalgylch Taf. Mae chwe chlwb genweirio yn berchen neu'n rheoli'r rhan fwyaf o'r helbysgota, ac mae'r gweddill dan reolaeth tîrfeddianwyr lleol. Dros yr ugain mlynedd diwethaf, bu amrywiadau mawr yn y dalfeydd eogiaid datganedig a gwialen, ond wedi tueddu tuag i lawr y mae'r ffigyrau, yn gyffredin â'r rhan fwyaf o afonydd eraill Cymru. Mae dalfeydd datganedig y siwin hefyd wedi gostwng yn y blynyddoedd diwethaf.

Ceir sgîo dŵr, sgîo jet ac weithiau hwylfyrddio ym moryd Taf rhwng Sanclêr a Thrwyn Ginst. Bydd canŵwyr yn defnyddio afon Taf o Login hyd derfyn y llanw, er nad yw Cymdeithas Canŵio Cymru wedi gwneud unrhyw gytundeb mynediad ffurfiol gyda pherchenogion y glannau yn y rhannau dŵr croyw.

Mae dau glwb hwylio bach yn gweithredu ym moryd Taf. Mae mynediad i gychod hwylio'n gyfyngedig oherwydd presenoldeb gwifrau trydan uwchben i'r de o Sanclêr. At hynny, mae dyfnder y sianel yn cyfyngu'r rhan fwyaf o hwylio i gyfnod dwy awr y naill ochr a'r llall i'r penllanw. Dim ond yn y darnau lle cyrhaedda'r llanw y mae hawliau mordwyo cyhoeddus.

Clwb Hwyllo Sanclêr

CYFLWYNIAD

Mae defnydd dyn ar dir, boed hynny ar gyfer datblygiadau trigiannol, amaethyddol, diwydiannol, mwynderol neu isadeileddol, yn debyg o effeithio ar yr amgylchedd dyfrol, un ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol. Ceisia'r Cynllun Rheoli Dalgylch (CRhD) hwn fynd i'r afael â phroblemau presennol, sicrhau gwelliannau amgylcheddol cyffredinol a diogelu'r dalgylch rhag niwed pellach.

Mae afon Taf yn draenio dalgylch gwledig, lle mai amaethyddiaeth yw'r prif ddefnydd tir, er bod yno nifer fawr o bentrefi ac ardaloedd lleol lle bu datblygiad diwydiannol, yn enwedig Hendy-gwyn a Sanctlêr. Mae gan y dalgylch werth cadwraethol uchel ac mae ardal Talacharn yn arbennig o boblogaidd gan dwristiaid. Dyma faterion sy'n peri pryder arbennig i'r AAC:

- gwarchod dalgylch â gwerth uchel o ran cadwraeth a thirwedd
- diffygion isadeiledd, yn enwedig o ran carthffosiaeth
- y peryglon cysylltiedig â datblygu ar orlifdir
- yr angen i uwchraddio a chynnal systemau storio elifant amaethyddol

Safbwynt yr AAC ar bob datblygiad newydd yw mai cyfrifoldeb y datblygwyr yw asesu effaith eu cynigion ar yr amgylchedd dyfrol a darparu gweithfeydd lliniaru addas lle bo hynny'n angenrheidiol. Er mwyn sicrhau yr edrychir ar y materion iawn, ac y gwneir cais am y cydsyniadau perthnasol, rhaid i'r datblygwr ymgynghori â'r AAC cyn gynted ag y bo modd.

ISADEILEDD

Carthffosiaeth a Gwaredu Carthion: Mae'n amlwg yn bwysig i'r awdurdodau lleol a Dŵr Cymru sicrhau fod systemau draenio a thrin digonol ac addas ar gael lle bynnag y bo datblygiad newydd neu ailddatblygiad ar y gweill. Yn enwedig, cafwyd problemau gyda'r arllwysfa i'r môr yn Nhalacharn. Sicraodd yr AAC ymrwymiad gan Ddŵr Cymru i wella'r arllwysfa hon erbyn dechrau 1996. Mae asesiadau pellach yn cael eu gwneud yn Llanbedr Felffre, Hermon a Thafarnsbeit, lle mae'r elifiannau'n arllwys i gyrsiau dŵr bach iawn. Nid oes system garthffosiaeth gyhoeddus yn gwasanaethu llawer o'r pentrefi llai ac felly defnyddiwyd cyfleusterau preifat. Bydd yn ofynnol i weithfeydd o'r fath gydymffurfio â SP 6297, y Rheolau Adeiladu sydd mewn grym a chanllawiau polisi'r AAC.

Ffyrdd: Croesir dalgylch Taf gan ddwy brif gefnffordd,

sef yr A40, Ewroffordd sy'n cysylltu Llundain â therfynfa'r fferi geir i Weriniaeth Iwerddon yn Abergwaun, a'r A477 sy'n cysylltu'r A40 â Doc Penfro. Caiff y ffyrdd hyn eu huwchraddio'n gyson gan y Swyddfa Gymreig, a rhaglennir cynlluniau dros nifer o flynyddoedd. Mae'n bwysig gwneud y gwelliannau hyn mewn modd sy'n gydnaws â'r amgylchedd er mwyn diogelu ansawdd y dŵr, y tirwedd a'r bywyd gwyllt o fewn coridor yr afon, ac i sicrhau na chaiff problemau llifogydd eu creu na'u gwaethygu.

DATBLYGIAD MEWN ARDALOEDD LLE CEIR PERYGL LLIFOGYDD

Mae datblygiad ar orlifdir fel arfer mewn perygl, a rhaid i'r AAC hysbysu'r awdurdodau cynllunio lleol, yn unol â chylchlythyr y Swyddfa Gymreig 68/92, lle gallai datblygiad arfaethedig ddioddef llifogydd. Gan ddechrau ym 1995, bydd yr AAC yn gwneud arolygon mawr o bob dalgylch afon, fesul cam a chyda chytundeb yr awdurdodau lleol, i ganfod maint y gorlifdir, ac effaith datblygiad ar beryglon llifogydd ledled y dalgylch, mewn mwy o fanylder. Fe gymer y gwaith hwn flynyddoedd lawer i'w gwblhau ond bydd yn canolbwyntio i ddechrau ar yr ardaloedd hynny lle bernir bod llifogydd yn fater pwysig.

Gall datblygiad effeithio ar afonydd ac amddiffynfeydd llifogydd yn uniongyrchol, neu gall effeithio ar y perygl gorlifo. Polisi'r Llywodraeth yw y dylai datblygiadau newydd ar y gorlifdir wneud darpariaeth ar gyfer amddiffyn rhag llifogydd. Lle bo modd gwneud gwaith lliniaru, bydd yn ddisgwyliedig i'r datblygwr ymchwilio i'r perygl llifogydd, a chynllunio a chyflwyno gwelliannau i'w gais cynllunio. Rhaid i'r rhain ddangos sut y llinierir neu y gwneir iawn am unrhyw berygl llifogydd annerbyniol a gyfyd o'r datblygiad arfaethedig, mewn modd sy'n amgylcheddol

Hufenfa Hendy-Gwyn

dderbyniol. Oherwydd y trafodaethau hir a chymhleth a all ddilyn, dylai datblygwyr ymgynghori â'r AAC cyn gwneud cais.

O fewn dalgylch Taf, problemau lleol yw problemau llifogydd, er y cafwyd llifogydd sylweddol yn Hendy-gwyn, Sanclêr, Llanddowror, Meidrim a Llanboidy. Er y gweithredwyd cynlluniau lliniaru llifogydd ar gyfer rhannau o Hendy-gwyn, mae angen ymchwiliadau pellach i sefydlu a fyddai darparu amddiffyniad i eiddo eraill sydd mewn perygl o fewn y dalgylch yn gost-effeithiol.

TIR HALOGEDIG

Wrth hyrwyddo cynlluniau ailddatblygu, mae angen i ddatblygwyr gofio sut y defnyddiwyd safleoedd yn y gorffennol. Er mai ychydig iawn o dir halogedig a geir o fewn y dalgylch (e.e. yr hen fwyngloddiau ger Tegryn a hen safle'r gwaith nwy yn Hendy-gwyn), cyfrifoldeb y datblygwr bob amser yw asesu'r broblem a gwneud gwaith adfer priodol, mewn ymgynghoriad agos â'r AAC.

DWR DAEAR

Mae cadw ansawdd a maint dŵr daear yn un o brif amcanion yr AAC, a chyhoeddodd yr Awdurdod ddogfen "Polisi ac Ymarfer ar gyfer Gwarchod Dŵr Daear", sy'n rhoi cyngor ar reoli a gwarchod dŵr daear ar sail gynladwy. Mae'r polisi hwn yn delio â chysyniad sensitifrwydd a pherygl i ddŵr daear oddi wrth amrediad o weithgareddau dyn. Nid ystyrir bod dyfrhaenau o fewn dalgylch Taf yn brif ffynhonnell cyflenwad, ond mae sawl eiddo yn dibynnu ar ffynonellau dŵr daear ar gyfer dibenion domestig preifat ac amaethyddol. Yn arbennig, mae angen i ddatblygwyr fod yn ymwybodol o gylchoedd gwarchodedig yn rhan ogleddol y dalgylch, yn Llanfyrnach, Henfeddau ac i'r gorllewin o Landŵr. Bydd yr AAC yn disgwyl i'r awdurdodau cynllunio ystyried yr angen i warchod dŵr daear lle mae'n bodoli, fel ystyriaeth faterol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio.

CORIDORAU AFON

Lleiniau Clustogi: Mae coridorau afonydd yn darparu cysylltiadau pwysig rhwng cynefinoedd ac fe'u defnyddir yn helaeth gan fywyd gwylt. Hoffai'r AAC weld creu lleiniau clustogi ar hyd pob cwrw dŵr, mewn ardaloedd gwledig a threfol, i helpu i warchod yr amgylchedd dyfrol rhag effaith gweithgareddau ar dir cyfagos a allai beri niwed. Byddai'n rhaid i'r lleiniau hyn gael eu ffensio lle bo gwartheg yn bresennol, er

mwyn osgoi difrod i lannau afonydd a allai achosi ansefydlogrwydd sianel, mwy o berygl llifogydd a lleihad mewn gwerth pysgodfaol a chadwraethol.

Glas Y Dorlan

Cwlfertydd, Dargyfeirio Afonydd a Thiroedd Gwlyb: Rhaid cael cydsyniad oddi wrth yr AAC i ddefnyddio cwlfertydd i gyfeirio a chludo cyrsiau dŵr o dan y ddaear. Er bod sefydlu cwlfertydd o faint addas ar gyfer croesfannau afon bychain yn ymarfer derbyniol yn gyffredinol, nid yw'r AAC o blaid defnydd eang ar gwlfertydd i alluogi newid defnydd tir - byddai hyn yn groes i'w ddyletswyddau cadwraeth. Yn enwedig, mae'r arfer o gwlfertu nentydd er mwyn defnyddio'u dyffrynnoedd fel safleoedd tirlenwi, a mewnlenni tiroedd gwlyb, yn gyffredinol annerbyniol. Yn yr un modd, byddai'r AAC ar y cyfan yn gwrthwynebu dargyfeirio cyrsiau dŵr sefydledig er mwyn caniatáu datblygiad, a byddai'n dymuno i'r cwrw naturiol gwreiddiol gael ei gadw fel nodwedd pryd bynnag y bo modd.

AMAETHYDDIAETH

Mae'r rhan fwyaf o'r dalgylch yn dir amaethyddol, ac mae ffermio gwartheg godro, yn arbennig, wedi datblygu'n fawr ar draws rhan helaeth o'r dalgylch. Arweiniodd hyn at lygredd amaethyddol ar raddfa eang, gan achosi digwyddiadau mawr sydyn a llygredd tryledol. Bu'r diffyg buddsoddi digonol mewn cyfleusterau rheoli elifiant yn ffactor allweddol. Gosododd Rheoliadau Rheoli Llygredd (Silwair, Slyri ac Olew Tanwyd Amaethyddol) 1991 safonau isaf ar gyfer adeiladu systemau newydd neu rai wedi'u haltro'n sylweddol. Bydd yr AAC yn defnyddio'r Rheoliadau

hyn, a'i gysylltiadau hir-sefydledig â chymdeithasau'r ffermwyr, i sicrhau atebion mwy effeithiol, hirdymor.

Ychydig o goedwigaeth sydd yn y dalgylch ar hyn o bryd. Lle bydd cynigion i'r dyfodol yn digwydd o fewn ardaloedd lle gallai coedwigaeth beryglu ansawdd dŵr, bydd yr AAC yn eu hystyried yn fanwl, fesul achos.

MORGLODDIAU, MARINAS A CHORED AU LLANW

Gall y math hwn o ddatblygiad, a gynigir fel arfer i

wella gwerth mwynderol ac adloniannol, achosi amrywiaeth o broblemau. Gall y rhain gynnwys llifogydd, dirywiad yn ansawdd dŵr - gan arwain weithiau at flodau algaidd gwenwynig ac arogleuon - a rhwystr i symudiadau pysgod mudol. Gan fod problemau'r dyfodol i ddatblygiadau o'r fath yn aml yn anodd eu rhagweld, bydd yr AAC yn disgwyl i'r awdurdodau cynllunio arfer ymagwedd rhagofalus eithaf cryf wrth ystyried unrhyw gynigion newydd.

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

Mae'r adran ganlynol yn amlinellu'r ffyrdd y cytunwyd i weithredu i fynd i'r afael â'r problemau a enwyd yn Adroddiad Ymgynghorol Cynllun Rheoli Dalgylch (CRhD) Taf. Dangosir y sefydliad(au) sy'n gyfrifol am y gweithredu, y costau dan sylw, a'r amserlen y cytunwyd arni ar gyfer y gweithredu. Dim ond lle bo'r corff cyfrifol am wneud y gwaith/ buddsoddiad wedi cytuno ac wedi arwyddo cytundeb i'r perwyl hwnnw y cynhwysir y gweithredu yn y tabl. Lle bo cyfyngiadau ar y dull gweithredu neu lle nas cymeradwywyd eto, gwneir hynny'n glir yn y tabl gweithredu.

Mae'r Cynlluniau Gweithredu'n anelu'n bennaf at y cyfnod pum mlynedd wedi cyhoeddi'r Adroddiad Ymgynghorol (h.y. hyd ddiwedd 1998). Lle nad yw'n debygol y caiff Materion eu datrys o fewn y cyfnod hwn, nodir hynny'n eglur yn y tablau. Dylid gweld CRhD fel rhywbeth sy'n esblygu o hyd, ac felly os gwelir newid blaenoriaethau neu gyfleoedd newydd ar gyfer gwelliannau, fe'u hadlewyrchir mewn adolygiadau blynyddol o'r cynllun.

Ym 1994, wedi i Adroddiad Ymgynghorol CRhD Taf gael ei lunio, cyflwynodd y Llywodraeth reoliadau ar gyfer gweithredu Cynllun Dosbarthu Ansawdd Dŵr newydd sef Ecosystem Afonydd (EA), a ddisodlodd y Cynllun Ecosystem Pysgodfeydd (EP) a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad cynharach. Mae'r cynllun newydd yn cynnwys safonau ansawdd dŵr sy'n ystadegol gryfach na'r rheiny yn y cynnig blaenorol. Yn sgîl hynny,

edrychwyd eto ar y data a ddefnyddiwyd ar gyfer Adroddiad Ymgynghorol y CRhD i adlewyrchu'r cynllun newydd ac fe all fod rhai o'r dulliau gweithredu a gynigir wedi newid o ganlyniad. Y peth da am yr archwiliad manylach hwn yw y gall yr AAC fod yn fwy hyderus fyth y bydd yr arian y mae'n ei wario neu'n gofyn i eraill ei wario ar ddatrys materion yn arwain at welliant arwyddocaol yn ansawdd dŵr.

Yn yr Adroddiad Ymgynghorol, enwyd 26 o faterion lle roedd methiant i gyrraedd targedau ac felly lle roedd angen rhyw weithredu i'w datrys. Cyflwynwyd y materion hyn, ynghyd â gwahanol ddewisiadau rheoli, er trafodaeth fel rhan o'r broses ymgynghori. Ystyriwyd pob un o'r ymatebion a ddaeth oddi wrth gyrrff allanol, a lle roedd angen, cynhaliwyd trafodaethau pellach i ddatrys materion ac i gytuno ar ddulliau gweithredu priodol ac ymarferol y gellid eu fforddio.

Cadwyd pob un o'r 267 o faterion a enwyd yn yr Adroddiad Ymgynghorol o fewn y Cynllun Gweithredu hwn, er yr addaswyd ambell un yng ngolau sylwadau a wnaed yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn sgîl ail-archwilio data ansawdd dŵr. Cadwyd y system rifo Materion o'r Adroddiad Ymgynghorol yn y Cynllun Gweithredu hwn i hwyluso'r gwaith o gyfeirio atynt. Ychwanegwyd dau Fater newydd, Materion 27 a 28, yn sgîl yr ymgynghoriad cyhoeddus.

Defnyddiwyd y byrfoddau a ganlyn yn y prif destun a'r tablau:

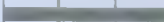
ACA	Arolwg Coridor Afon
ACLI	Awdurdod Cynllunio Lleol
CC	Cyngor Cymuned
CCG	Y Cyngor Cefn Gwlad
CCC	Cymdeithas Canwio Cymru
CChC	Cyngor Chwaraeon Cymru
CDC	Cyngor Dosbarth Caerfyrddin
CDDP	Cyngor Dosbarth De Penfro
CDPP	Cyngor Dosbarth Preseli Penfro
CRhA	Cynllun Rheoli Asedau
CSD	Cyngor Sir Dyfed
CT	Cymdeithas y Tirfeddianwyr
CyC	Cymdeithas y Cerddwyr
DCWW	Dŵr Cymru Welsh Water

EA	Ecosystem Afon
GBO	Galw Biocemegol am Ocsigen
OFWAT	Swyddfa Gwasanaethau Dŵr
OT	Ocsigen Toddedig
PPMDC	Pwyllgor Pysgodfeydd Môr De Cymru
RSPB	Y Gymdeithas Frenhinol er Gwarchod Adar
RhFEIRh	Rhaglen Fonitro Eogiaid Ifainc y Rhanbarth
SDdGA	Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig
UAC	Undeb Amaethwyr Cymru
UCA	Undeb Cenedlaethol yr Amaethwyr
WAPB	Y Weinyddiaeth Amaeth, Pysgodfeydd a Bwyd
YBGD	Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Dyfed

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 1

Methiant i gyrraedd targedau GBO mewn rhai rhannau. Dangosodd ail-asesiad o'r data fod rhai rhannau y tybiwyd gynt eu bod yn methu'u targedau bellach yn pasio mewn gwirionedd. Dyma'r rhannau sy'n pasio: Sien, Dewi Fawr, Cynnen.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Oherwydd methiant ymylol Dosbarth EA1, cedwir golwg am dair blynedd ar y rhannau canlynol: rhannau isaf Cynin, rhannau isaf Nant Llanddowror, Taf o Login i Lanfallteg, o gymer Deulan i Hendy-gwyn ac o Dynewydd i Glog y Frân. Mae rhannau isaf Dewi Fawr a rhannau uchaf Cynin yn methu targedau OT yn ymylol. Os dirywia ansawdd y dŵr yn unrhyw un o'r rhannau hyn, cynigir gweithredu priodol.	AAC		500						
b) Mae afon Taf o Hendy-gwyn i Drefechan yn Nosbarth EA2 oherwydd lefelau GBO uchel. Yn sgîl cau Hufenfa Hendy-gwyn, caiff ansawdd dŵr ac ansawdd biolegol ei fonitro ac adolygir y data, dros gyfnod dwy flynedd.	AAC		1,500						
c) Mae afon Taf o gymer y Fenni hyd derfyn ucha'r llanw yn Nosbarth EA2 oherwydd lefelau GBO uchel. Gwneir 10-15 ymweliad â ffermydd yn nalgylch Taf isaf yn union uwchben Clog-y-frân.	AAC	Perchenogion y Safle	1,500						

MATER 2

Methiant ymylol i gyrraedd targedau GBO yn afon Felin Cwrt. Cwblhawyd ymweliadau dilynol â phob fferm lle gofynnwyd am waith adfer ym 1992. Mae gwaith yn aros i'w wneud yn oddeutu 10 o'r ffermydd.

a) Ffermwyr i gwblhau'r gwaith adfer sy'n aros i'w wneud (ni wyddys union fanylion y gwaith sydd ei angen).	Perchenogion y Safle	An-hysbys							
b) Yr AAC i wneud ymweliadau dilynol.	AAC		1,000						

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 3

- a) Mae rhan isaf afon Fenni yn Nosbarth EA 2 oherwydd GBO uchel a chyfanswm amonia, ac yn methu o fymryn â chyrraedd safon Dosbarth EA 1 o ran OT.
- b) Wedi ailasesu'r data gwelwyd fod Marlais yn cwrdd â safonau Dosbarth EA 1 o ran GBO a chyfanswm amonia ond ei bod yn cwmpo i Ddosbarth EA 2 oherwydd lefelau OT isel.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Mae'n debyg y canfuwyd prif ffynhonnell y llygredd (fferm). Mae mesurau adfer tymor-hir yn cael eu trafod ar hyn o bryd gyda pherchennog y safle a bydd yr AAC yn parhau i fonitro'r sefyllfa.	AAC	Perchenogion y Safle	1,000						
b) Ymchwilio ac adrodd ar achos yr OT isel, a all fod yn gysylltiedig ag arafwch llif Afon Marlais yn y pwyntmonitro.	AAC		2,000						

MATER 4

Crynnodiadau zinc ychydig yn uchel yn afon Taf rhwng Llanfyrnach a chymer Marlais, ac yn rhannau isaf Cynnen.

Ymchwilio i ffynonellau ac unrhyw effaith o eiddo'r crynnodiadau zinc uchel ar y dŵr a'r ansawdd biolegol a llunio adroddiad ar y canfyddiadau. Os gwelir effaith annerbyniol, ceisio pennu mesurau i wella ansawdd y dŵr.	ACC		5,000 (costau ymchwiliad)						
--	-----	--	------------------------------	--	--	--	--	--	--

MATER 5

Mae rhannau canol i isaf afon Gronw, uwchlaw'r bont reilffordd yn Hendy-gwyn, yn Nosbarth EA 2 oherwydd crynnodiadau GBO uchel.

a) Sefydlu safleoedd ychwanegol i fonitro ansawdd y dŵr yn afon Gronw, mewn ymgais i gael gwell disgrifiad o ansawdd y dŵr a phennu ffynonellau posib y llygredd.	AAC		3,000						
b) Ymgymryd ag ymweliadau safle a gweithredu camau adfer lle bo'n briodol. Bydd yr amserlen ar gyfer gweithredu'n dibynnu ar y problemau a ganfyddir.	AAC	Perchenogion y Safle	3,000 (costau'r AAC yn unig)						

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 6									
Ansawdd dŵr ac ansawdd biolegol gwael yn afon Gronw islaw pont y rheilffordd yn Hendy-gwyn.									
GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Canfuwyd darn o dir halogedig ar safle'r hen waith nwy yn Hendy-gwyn yn haf 1994. Bydd yr AAC yn penderfynu effaith bosib y safle hwn ac yn monitro'r sefyllfa.	AAC		3,000						
b) Yn sgîl cau'r hufenfa yn Hendy-gwyn, gwneir adolygiadau rheolaidd o ddata ansawdd dŵr, gan gynnwys ansawdd cysylltiedig â Mater 5, gan y bydd ansawdd dŵr gwael i fyny'r afon o Hendy-gwyn yn cyfrannu at y mater hwn.	AAC		500						
MATER 7									
Lefelau ffosffad uchel yn afon Taf o Hendy-gwyn at derfyn y llanw.									
Disgwylir i grynodiadau ffosffad gwympo'n sylweddol wedi cau Hufenfa Hendy-gwyn. Ni chynigir gweithredu ymhellach ar hyn o bryd felly, dim ond adolygu'r data ansawdd dŵr rheolaidd.	AAC		500						
MATER 8									
Problemau esthetig ac ocsigen toddedig isel achlysurol o fewn y foryd.									
a) Gwneud gwaith monitro i fesur llwythi maethynnau i mewn i forydau Tywi a Thaf a Bae Ceredigion, ac o'u mewn (cyfeiria'r costau at elfen yr astudiaeth sy'n berthnasol i Daf), ac adrodd ar y canfyddiadau.	AAC		5,000						
b) Cytunodd DCWW i ddarparu offer sgrinio mân ar arllwysfa Talacharn erbyn dechrau 1996 - gweler hefyd fater 26 am ragor o wybodaeth.	DCWW		Bach iawn						
MATER 9									
Llifoedd isel posib yn afon Taf yn deillio o effaith gronns llawer o dyniadau bach.									
a) Asesu adnoddau'r dalgylch gan ddefnyddio'r polisi trwyddedu rhanbarthol pan fo ar gael.	AAC		1,000						
b) Os gwelir bod y llifoedd yn sylweddol is na'r hyn y bernir ei fod yn angenrheidiol gan y polisi, gwneud astudiaethau i ganfod ffordd gost-effeithiol o unioni'r cydbwysedd adnoddau dŵr.	AAC		5,000						Erbyn 2,001

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 10									
Diffyg data ar lefel ac ansawdd dŵr daear.									
GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Gwneud adolygiad o'r dalgylch i bennu anghenion strategol ar gyfer monitro dŵr daear.	AAC		1,000						
b) Sefydlu trefn fonitro dŵr daear.	AAC		50,000						Wedi 1998
MATER 11									
Tyniadau'n achosi llifoedd isel dros bellterau bychain, yn effeithio ar bysgodfeydd.									
a) Asesu'r effeithiau gan ddefnyddio'r polisi trwyddedu rhanbarthol pan fo ar gael.	AAC		1,600						
b) Os yw'r llifoedd gweddilliol yn llai na'r hyn a fernir yn angenrheidiol gan y polisi, dechrau astudiaethau i ganfod ffyrdd cost-ffeithiol o warchod llifoedd isel.	AAC	Perchenogion Safleoedd	5,000 y Safle						Erbyn 2001
MATER 12									
Mae safonau amddiffyn rhag llifogydd yn is na tharged yr AAC mewn sawl lle, gan gynnwys Sander, Meidrim, Llanboidy, Bancyfelin, Talog, Entwyn a Hendy: gwyn.									
Ymchwilio i broblemau llifogydd ac adrodd arnynt, er mwyn penderfynu a fyddai gwelliannau'n ymarferol ac yn gost-ffeithiol.	AAC		25,000						
MATER 13									
Mae safonau amddiffyn rhag llifogydd yn is na thargedau'r AAC yn Nhalacharn.									
a) Ymchwilio i atebion peirianyddol posib i'r broblem llifogydd a nodi pa un yw'r ateb gorau.	AAC		10,000						
b) Adeiladu cynllun amddiffyn rhag llifogydd i wella gwarchodaeth i Dalacharn rhag llifogydd (ar yr amod fod arian ar gael).	AAC		40,000						Wedi 1998
MATER 14									
Mae angen gwneud arolygon A105 i ganfod maint y tiroedd sy'n dueddol o ddioddef llifogydd, er mwyn cyfrannu at baratoad Cynlluniau Datblygu.									
a) Cydgysylltu â phob Awdurdod Cynllunio i bennu amserlen ar gyfer gwneud arolwg dalgylch A105.	AAC	CSD, CDC, CDDP, CDPP	50,000						
b) Gwneud arolwg A105 ar Ddalgyllch Taf.	AAC		I'w gostio yn ystod a)						Parhaus

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 15

Ni wyddys statws presennol rhywogaethau pysgod prin, fel yr herlyn, y wangen a'r llysywen bendoll, a'r fisglen berlaidd brin.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Sefydlu statws y poblogaethau herlod, gwangod, llysywod pendoll a misglod perlaidd.	AAC	CCG, YBGD, PPMDC	2,000						
b) Gan ymgynghori â'r cyrff perthnasol, llunio strategaeth ar gyfer gwarchod y rhywogaethau hyn a, lle bo'n briodol, gwella'u statws.	AAC	Fel uchod	1,000						
c) Gweithredu'r strategaeth.	AAC	Fel uchod	I'w gostio yn ystod b)						Parhaus
ch) Monitro effeithiau gweithredu'r strategaeth, a'i hadolygu.	AAC	CCG	2,000 y flwyddyn						1999 ymlaen parhaus

MATER 16

Nid oes 'Safonau Gwasanaeth' ar gyfer SDdGAoedd wedi'u cytuno'n ffurfiol gyda'r CCG.

a) Nodi SDdGAoedd sy'n cynnwys diddordebau'r AAC a chytuno ar 'Safonau Gwasanaeth' gyda'r CCG.	AAC	CCG	2,000						
b) Monitro'r modd y glynir at y 'Safonau Gwasanaeth' cytunedig.	CCG	AAC	1,000 y flwyddyn						Parhaus

MATER 17

Mae planhigion ymledol, e.e. Canclwm Japan, yn bresennol yn y dalgylch a dylid eu hatal rhag ymledaenu.

a) Paratoi, gyda'r cyrff perthnasol, raglen briodol o fesurau rheoli ar gyfer planhigion ymledol yn nalgylch Taf, gan nodi cyfrifoldebau'r cyrff unigol yn glir.	AAC	CSD, CDC, CCG, CT, UAC, UCA, Perchenogion Tir	2,000						
b) Gweithredu'r rhaglen gytunedig.	Pennir yn ystod a)	Pennir yn ystod a)	Pennir yn ystod a)						Parhaus
c) Monitro effeithiolrwydd y rhaglen ac adolygu yn ôl yr angen.	Pennir yn ystod a)	Pennir yn ystod a)	Pennir yn ystod a)						Parhaus

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 18

Mae canlyniadau arolwg RhFEIRh 1993 yn awgrymu mai niferoedd isel o eogiaid ifainc sydd yn y dalgylch.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Cadarnhau canlyniadau arolwg 1993 drwy ailadrodd yr arolwg ym 1995 ac asesu potensial pysgodfaol safleoedd yr arolwg.	AAC		3,000						
b) Ymgynghori â Chlybiau Genweirio a pherchenogion pysgodfeydd i drafod y canlyniadau a'u goblygiadau, ac i gytuno ar gynllun gwella pysgodfeydd i'r dalgylch os yw'n briodol.	AAC	Clybiau Genweirio, Perchenogion Pysgodfeydd	500						
c) Gweithredu'r cynllun.	AAC	Clybiau Genweirio, Perchenogion Pysgodfeydd	Pennir yn ystod b)						Parhaus
ch) Monitro'r canlyniadau yn ôl yr angen ac adolygu'r cynllun.	AAC		Pennir yn ystod b)						Parhaus

MATER 19

Mae rhywfaint o dystiolaeth o dlodi yn ansawdd dŵr, ansawdd biolegol a physgodfaol rhai isafonydd di-ddosbarth o'r drefn gyntaf.

a) Adolygu'r data monitro sydd ar gael ar ansawdd dŵr, ansawdd biolegol a physgodfaol i bennu mannau problemau a nodi bylchau yn y wybodaeth sydd ar gael.	AAC		2,000						
b) Dyfeisio rhaglen flaenoriaethol o fonitro gwaith lle ceir bylchau yn y wybodaeth.	AAC		Dibynnu ar ganlyniad a) uchod						
c) Lle nodir problemau, ymgymryd â rhaglen archwilio safleoedd uwchlaw a throos ben yr hyn a bennwyd ym Materion 1, 2 a 3. Bydd yr amserlenni'n dibynnu ar a) a b) uchod.	AAC	UAC, UCA, CT, Perchenogion Safleoedd	Dibynnu ar ganlyniad a) a b) uchod						

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

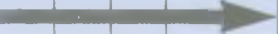
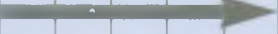
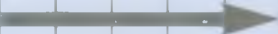
MATER 20

Diffyg cytundebau mynediad rhwng cyrff canwio a pherchenogion y

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Yr AAC a CCC i baratoi Cynllun drafft ar gyfer canwio yn y dalgylch gan gymryd i ystyriaeth bob gwrthdaro posib.	ACC	CCC, YBGD, CCG, CT, CChC	500						
b) CCC i ymgynghori â pherchenogion tir a physgodfeydd i gytuno ar gynllun terfynol ar gyfer mynediad a defnydd gan ganwyr gyda chefnogaeth gan yr AAC.	CCC	AAC, Perchenogion tir, Perchenogion pysgodfeydd, Clybiau Genweirio	Dibynnu ar ganlyniad a)						
c) CCC i weithredu a rhoi cyhoeddusrwydd i'r Cynllun	CCC	AAC	Dibynnu ar ganlyniad b)						
ch) Adolygu ac addasu'r Cynllun yn achlysurol yn ôl y gofyn.	CCC	Pawb o'r uchod	Dibynnu ar ganlyniad b)						Adolygiad achlysurol

MATER 21

Niferoedd stociau pysgod mewn- oed yn isel, sefyllfa a danlinellir gan Adolygiad y Gorchymyn Cyfyngu ar Rwydi, sy'n golygu nad yw'r niferoedd delfrydol o bysgod yn goroesi i fwrw'u grawn.

a) Gweithio ar a gweithredu gwelliannau arfaethedig i'r Gorchymyn/Is-ddeddf Cyfyngu ar Rwydi, a hyrwyddo mesurau cadwraeth gwirfoddol, i sicrhau llai o bysgota gan rwydwyr masnachol.	AAC	Rhwydwyr	15,000						Parhaus
b) Cytuno a gweithio ar set o welliannau Is-ddeddf gwialen a lein, i sicrhau llai o bysgota â gwialen.	AAC	Clybiau Genweirio	13,000						Parhaus
c) Gweithredu mesurau gwrthbotsio i'r eithaf o fewn cyfyngiadau presennol cyllid ac adnoddau.	AAC	PPMDC, Heddlu Clybiau Genweirio, Perchneogion Pysgodfeydd	12,000 y flwyddyn						Parhaus

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 22

Gall cynnydd mewn chwaraeon dŵr â chychod modur effeithio ar ddefnyddwyr eraill ac ar adar gwyllt sy'n gaeafu yma.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Nodi'r rheoliadau presennol a chytuno ar rolau'r cyrff cyfrifol.	AAC	CCau, Clybiau Cychod, Trinity House, CCG, RSPB, CChC	500						
b) Monitro effaith gweithgaredd ar ddefnyddwyr eraill ac adar gwyllt ac adolygu'r rheoliadau os oes angen.	Dibynnu ar a)	Dibynnu ar a)	Penderfynir yn ystod a)						Parhaus
c) Llundio a gweithredu cynllun adloniant ar gyfer moryd Taf os yw'n briodol.	Dibynnu ar a)	Dibynnu ar a)	Penderfynir yn ystod a)						Parhaus
ch) Parhau i fonitro'r sefyllfa i nodi'r angen am adolygiad.	Dibynnu ar a)	Dibynnu ar a)	Dibynnu ar b)						Parhaus

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 23

Gwelir bod newidiadau defnydd tir a gweithfeydd yn sianel yr afon wedi achosi diraddio cynefin, colli troedleoedd ecolegol ac effaith ar y bysgodfa adloniannol.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Adolygu gwybodaeth ACA 1993 a data arolygon eraill sydd ar gael i ganfod maint, natur ac achos y colli/diraddio cynefin a nodi unrhyw fylchau yn y wybodaeth.	AAC		1,000						
b) Gwneud arolygon cynefin pellach os oes angen.	AAC		Penderfynir yn a)						
c) Yn dilyn a) a b) uchod, llunio rhaglen o waith adfer cynefin a strategaeth gwarchod cynefin i'r dalgylch gan ymgynghori â chyrrff perthnasol eraill.	AAC	CSD, Cyngorau Dosbarth, Clybiau Genweirio, Perchenogion Psygodfeydd a Thir, UAC, UCA, CCG, RSPB, YBGD	1,000 (costau'r AAC)						
ch) Gweithredu'r rhaglen a'r strategaeth.	AAC		Penderfynir yn c)						Parhaus
d) Monitro'r gweithredu ac adolygu yn achlysurol.	AAC		1,000						Parhaus

MATER 24

Dynodwyd cefnffordd yr A40 Llundain i Abergwaun yn "Ewroffordd". Mae llawer o welliannau ar y gweill, gan gynnwys darparu ffordd osgoi Hendy-gwyn. Bydd hyn yn golygu bod angen i'r AAC ddiogelu ei fuddiannau o ran yr amgylchedd a gwarchod rhag llifogydd. Rhaid rhoi'r un sylw hefyd i welliannau i'r A477.

Parhau i ymgynghori'n llawn gyda'r Swyddfa Gymreig, i sicrhau y cynhwysir gwaith gwarchod penodol i'r safle.	AAC	SG	1,000						
--	-----	----	-------	--	---	--	--	--	--

MATER 25

Gall rhai datblygiadau, e.e. y rheiny sydd o fewn y gorlifdir neu nesaf at goridor yr afon, effeithio ar fuddiannau'r AAC o ran yr amgylchedd ac amddiffyn rhag llifogydd.

a) Sicrhau y caiff polisiâu addas eu cynnwys mewn Cynlluniau Dosbarth Lleol.	AAC	ACLI'au	2,000						
b) Trefnu cyfarfod/seminar i sicrhau gwell cysylltiad â'r ACLI'au.	AAC	ACLI'au	1,000						

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 26

a) Gallai datblygiad mewn rhai ardaloedd carthffosog beri niwed i'r amgylchedd. O fewn dalgylch Taf dim ond 1 arllwysiad carthion sydd - yn Nhalacharn, sy'n achosi effaith annerbyniol ar yr amgylchedd i'r graddau y bydd yr AAC yn gwrthwynebu pob datblygiad pellach oni chyflawnir gwelliannau.

b) Gwnaed amrywiol waith gwella yn ddiweddar ar GTC Llanbedr Felfre, Hermon a Thafarnsbeit, sydd ill tri'n arllwys carthion wedi'u trin yn llawn i mewn i gyrsiau dŵr bach iawn.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Mae DCWW wedi cytuno i ddarparu offer sgrinio mân yn Nhalacharn erbyn dechrau 1996. Ni wrthwynebir datblygiadau pellach, felly, oni bai ei bod yn ymddangos y byddant yn ychwanegu'n sylweddol at yr arllwysiad carthion cyn i'r offer sgrinio fod yn ei le.	AAC	DCWW	Dim costau ychwanegol						Parhaus
b) Bydd yr AAC yn monitro effaith y gweithiau hyn. Os cadarnheir bod effaith annerbyniol ac os na chaiff camau adferol pellach eu rhaglennu'n ddigonol, bydd yr AAC yn gwrthwynebu datblygiadau yn y dyfodol a fydd yn achosi dirywiad annerbyniol yn ansawdd yr amgylchedd.	AAC		2,500						

MATER 27

Cyfyngiadau ar fynediad y cyhoedd at rannau dŵr croyw afon Taf er dibenion

a) Adolygu pa mor ddigonol yw'r mynediad ar hyn o bryd at ddibenion adloniannol, archwilio'r posibiliadau ar gyfer cynyddu mynediad ac ystyried y gwrthdrawiadau a'r manteision a ddeuai yn sgîl hynny.	AAC	CSD, CyC, CDC, CDDP, CDPP, CT, Clybiau Genweirio, Perchenogion Tir a Physgod-feydd, CCau	500						
b) Cytuno ar gynllun gweithredu a phennu cyfrifoldeb am fynd rhagddo.	Penderfynir yn a)	Penderfynir yn a)	Penderfynir yn a)						
c) Gweithredu'r Cynllun.	Penderfynir yn a)	Penderfynir yn a)	Penderfynir yn a)						Parhaus

MATERION A DULLIAU GWEITHREDU

MATER 28

Gall gweithgareddau pysgota am bysgod cregyn molwsgaidd yn y foryd fynd yn ormodol gan wrthdaro â buddiannau amgylcheddol.

GWEITHREDU	CYFRIFOLDEB		COST £	1994	1995	1996	1997	1998	DYFODOL
	PRIF	ARALL							
a) Parhau gyda'r adolygiad sy'n cael ei wneud o'r bysgodfa i sefydlu'r angen am reoleiddio pellach.	PPMDC	Pysgotwyr pysgod cregyn, CCG, RSPB, CCau, CDC, AAC	rŵa 5,000 y fflwyddyn						Parhaus
b) Os yn briodol, llunio rheoliadau diwygiedig a'u gweithredu (nid yw'r amserlen yn hysbys ar hyn o bryd).	PPMDC	CCG	30-50,000 y flwyddyn						

ADOLYGU A MONITRO YN Y DYFODOL

Bydd yr AAC yn gyd-gyfrifol, gyda chyrff ac unigolion eraill penodedig, am weithredu'r Cynllun Gweithredu hwn. Caiff y gwaith ei fonitro ac fel arfer cyflwynir adroddiad blynyddol. Bydd yr adolygiadau hyn yn edrych ar yr angen i ddiweddarau'r CRhD yng ngoleuni newidiadau yn y dalgylch. Fel rheol bydd cyfnod o bum mlynedd rhwng pob adolygiad mawr.

Bydd yr adolygiad blynyddol, a ddosberthir yn eang, ar ffurf adroddiad gwaith cryno, yn amlinellu'r gwaith a gyflawnwyd o gymharu â'r hyn a gynlluniwyd, ac yn tanlinellu unrhyw newidiadau i'r Cynllun.